

P9_TA(2024)0105

Realizacja wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne za rok 2023

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 lutego 2024 r. Realizacja wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne za rok 2023 (2023/2119(INI))

(C/2024/6740)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając tytuł V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego rozdział drugi sekcja druga zawierający postanowienia dotyczące wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny (EFO) i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418 z dnia 18 października 2023 r. w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA) ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1525 z dnia 20 lipca 2023 r. w sprawie wspierania produkcji amunicji (ASAP) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (COM(2023)0160),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki mające na celu zwiększenie solidarności i zdolności w Unii w zakresie wykrywania zagrożeń cyberbezpieczeństwa i incydentów w cyberbezpieczeństwie oraz przygotowywania się i reagowania na takie zagrożenia i incydenty (COM(2023)0209),
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2017/2315 z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia stałej współpracy strukturalnej (PESCO) oraz ustalenia listy uczestniczących w niej państw członkowskich ⁽⁵⁾,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylenia decyzji (WPZiB) 2015/528 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2022/1970 z dnia 17 października 2022 r. zmieniającą decyzję 2010/452/WPZiB w sprawie Misji Obserwacyjnej Unii Europejskiej w Gruzji (EUMM Georgia) ⁽⁷⁾,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2022/1968 z dnia 17 października 2022 r. w sprawie misji Unii Europejskiej w zakresie pomocy wojskowej dla Ukrainy (EUMAM Ukraine) ⁽⁸⁾,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2022/2507 z dnia 19 grudnia 2022 r. zmieniającą decyzję 2010/452/WPZiB w sprawie Misji Obserwacyjnej Unii Europejskiej w Gruzji (EUMM Georgia) ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149.

⁽²⁾ Dz.U. L 791 z 21.3.2019, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 185 z 24.7.2023, s. 7.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 331 z 14.12.2017, s. 57.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 270 z 18.10.2022, s. 93.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 270 z 18.10.2022, s. 85.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 325 z 20.12.2022, s. 110.

- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2023/162 z 23 stycznia 2023 r. w sprawie misji Unii Europejskiej w Armenii (EUMA) ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 14 i 15 grudnia 2023 r. dotyczące decyzji w sprawie otwarcia negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Republiką Mołdawii, rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z Bośnią i Hercegowiną po osiągnięciu niezbędnego stopnia zgodności z kryteriami członkostwa oraz przyznania Gruzji statusu kraju kandydującego pod warunkiem podjęcia odpowiednich kroków określonych w zaleceniu Komisji z 8 listopada 2023 r.;
- uwzględniając oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z 16 lutego 2024 r. w sprawie planowanej operacji wojskowej Izraela w Rafah,
- uwzględniając konkluzje Rady z 22 stycznia 2018 r. w sprawie zintegrowanego podejścia do konfliktów i kryzysów zewnętrznych, a także konkluzje z 24 stycznia 2022 r. w sprawie sytuacji w zakresie europejskiego bezpieczeństwa,
- uwzględniając konkluzje Rady z 21 lutego 2022 r. w sprawie przedłużenia i wzmocnienia realizacji koncepcji skoordynowanej obecności na morzu w Zatoce Gwinejskiej,
- uwzględniając Deklarację wersalską przyjętą na nieformalnym posiedzeniu szefów państw i rządów 11 marca 2022 r.,
- uwzględniając „Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa”, zatwierdzony przez Radę 21 marca 2022 r. i poparty przez Radę Europejską 25 marca 2022 r., oraz „Roczne sprawozdanie z postępów w realizacji Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony”, opublikowane w marcu 2023 r.,
- uwzględniając umowę w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO – „W kierunku skuteczniejszych misji cywilnych”, zatwierdzoną przez Radę 22 maja 2023 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i bezpieczeństwa z 18 maja 2022 r. w sprawie analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalszych działań (JOIN(2022)0024),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i bezpieczeństwa z 10 marca 2023 r. w sprawie aktualizacji strategii Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa morskigo i jej planu działania „Udoskonalona strategia Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa morskigo w obliczu zmieniających się zagrożeń morskich” (JOIN(2023)0008),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i bezpieczeństwa z dnia 10 marca 2023 r. pt. „Strategia kosmiczna UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony” (JOIN(2023)0009),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 10 listopada 2022 r. pt. „Plan działania na rzecz mobilności wojskowej 2.0” (JOIN(2022)0048),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 27 września 2023 r. pt. „W kierunku bardziej odpornej, konkurencyjnej i zrównoważonej Europy” (COM(2023)0558),
- uwzględniając ósme sprawozdanie z postępów we wdrażaniu wspólnego zestawu propozycji zatwierdzonych przez Radę UE i Radę Północnoatlantycką 6 grudnia 2016 r. i 5 grudnia 2017 r., przedłożone wspólnie przez wiceprzewodniczącego Unii ds. polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych oraz sekretarza generalnego NATO Radzie UE i Radzie Północnoatlantyckiej 16 czerwca 2023 r.,
- uwzględniając Traktat Północnoatlantycki,
- uwzględniając koncepcję strategiczną NATO z 2022 r. oraz komunikat ze szczytu NATO, który odbył się w 2023 r. w Wilnie,
- uwzględniając deklarację ze szczytu w Madrycie przyjętą przez szefów państw i rządów NATO uczestniczących w posiedzeniu Rady Północnoatlantyckiej w Madrycie 29 czerwca 2022 r.,

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 22 z 24.1.2023, s. 29.

- uwzględniając trzy wspólne deklaracje w sprawie współpracy UE–NATO, podpisane w Brukseli 8 lipca 2016 r., 10 lipca 2018 r. i 10 stycznia 2023 r.,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych, w szczególności jej art. 2 ust. 4 zakazujący użycia siły oraz art. 51 dotyczący niezbywalnego prawa do samoobrony indywidualnej lub zbiorowej,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa nr 1325 (2000 r.), 1889 (2013 r.), 2122 (2013 r.), 2242 (2015 r.) i 2493 (2019 r.) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz rezolucje nr 2250 (2015 r.), 2419 (2018 r.) i 2535 (2020 r.) w sprawie młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie prawa morza (UNCLOS),
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Cypru i oświadczenie prasowe Rady Bezpieczeństwa ONZ na temat Cypru z 21 sierpnia 2023 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z 5 maja 2022 r. w sprawie zagrożeń dla stabilności, bezpieczeństwa i demokracji w Afryce Zachodniej i Sahelu ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 18 stycznia 2023 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne za 2022 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie konsekwencji humanitarnych blokady w Górskim Karabachu ⁽³⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 9 marca 2022 r. ⁽⁴⁾ i z dnia 1 czerwca 2023 r. ⁽⁵⁾ w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji,
- uwzględniając swoje rezolucje z 15 marca 2023 r. w sprawie stosunków między UE a Armenią ⁽⁶⁾ oraz w sprawie stosunków między UE a Azerbejdżanem ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 18 kwietnia 2023 r. w sprawie wdrażania cywilnego wymiaru WPBiO i innej cywilnej pomocy UE w zakresie bezpieczeństwa ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z 8 czerwca 2022 r. dla Rady oraz wysokiego przedstawiciela i wiceprzewodniczącego w sprawie polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony UE po napaści Rosji na Ukrainę ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z 5 października 2022 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela w sprawie strategicznych stosunków i partnerstwa UE z Rogiem Afryki ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z 23 listopada 2022 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela w sprawie nowej strategii rozszerzenia UE ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania, grup bojowych UE i art. 44 TUE: dalsze działania ⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z 10 lutego 1999 r. w sprawie utworzenia europejskiego cywilnego korpusu pokojowego ⁽¹³⁾,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0403/2023),

⁽¹⁾ Dz.U. C 465 z 6.12.2022, s. 137.

⁽²⁾ Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 54.

⁽³⁾ Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 104.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 347 z 9.9.2022, s. 61.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0219.

⁽⁶⁾ Dz.U. C, C/2023/404, 23.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/404/oj>.

⁽⁷⁾ Dz.U. C, C/2023/405, 23.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/405/oj>.

⁽⁸⁾ Dz.U. C, C/2023/445, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/445/oj>.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 493 z 27.12.2022, s. 136.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 132 z 14.4.2023, s. 115.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 167 z 11.5.2023, s. 105.

⁽¹²⁾ Dz.U. C, C/2023/448, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/448/oj>.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 150 z 28.5.1999, s. 164.

- A. mając na uwadze, że kontynent europejski stoi w obliczu najbardziej złożonego połączenia zagrożeń o charakterze militarnym i niemilitarnym wynikających z rosyjskiej nielegalnej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, która poważnie zagraża bezpieczeństwu i stabilności UE; mając na uwadze, że rosyjska agresja narusza prawo międzynarodowe, zasady Karty Narodów Zjednoczonych i aktu końcowego z Helsinek, a także stanowi atak na międzynarodowy porządek oparty na zasadach, zagrażając tym samym kluczowej zasadzie niestosowania siły w stosunkach międzynarodowych; mając na uwadze, że agresja Rosji na Ukrainę wraz z wykorzystaniem w działaniach wojennych innych kwestii, takich jak energetyka, dostawy żywności i informacje, zwiastuje powstanie bardziej konkurencyjnego i mniej bezpiecznego międzynarodowego kontekstu geopolitycznego;
- B. mając na uwadze, że owe groźby niemilitarne obejmują dezinformację, cyberataki, presję gospodarczą, szantaż żywnościowy i energetyczny, instrumentalizację migracji oraz wywrotowe wpływy polityczne, których celem jest wspieranie nielegalnych operacji wojskowych Rosji;
- C. mając na uwadze, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie oraz zwiększenie asertywności innych podmiotów regionalnych i globalnych, takich jak Chiny, Iran i niektóre kraje Zatoki Perskiej, prowadzi do destabilizacji bezpośredniego sąsiedztwa UE, w tym poprzez inwestycje strategiczne i kampanie dezinformacyjne, a w niektórych przypadkach również poprzez udzielanie politycznego, finansowego, operacyjnego i logistycznego wsparcia wrogim podmiotom w tym regionie; mając na uwadze, że UE musi zagwarantować większe wsparcie, zwłaszcza dla krajów kandydujących, w celu zachowania stabilności i bezpieczeństwa oraz wzmocnionej współpracy w dziedzinie obrony, zwłaszcza pod względem zwalczania dezinformacji i przeciwdziałania wojnie hybrydowej; mając na uwadze, że UE jest przyszłością Bałkanów Zachodnich i państw wschodniego sąsiedztwa;
- D. mając na uwadze, że ciągle rosyjskie próby destabilizacji UE i osłabienia europejskiej architektury bezpieczeństwa wymagają od UE znacznej poprawy spójności i skuteczności polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony oraz suwerenności strategicznej, określenia własnych celów strategicznych, obrony interesów, wartości i obywateli, zarówno w obrębie jej granic, jak i poza nimi, na Bałkanach Zachodnich oraz w bezpośrednim sąsiedztwie wschodnim i południowym, aby zapewnić pokój, bezpieczeństwo dla ludzi, zrównoważony rozwój i demokrację oraz wspierać swoich partnerów;
- E. mając na uwadze, że otoczenie strategiczne całego kontynentu europejskiego jest bardzo niestabilne, a otwarte lub ukryte konflikty występują w większości sąsiadujących regionów, od Kaukazu po Sahel i od Bliskiego Wschodu po niektóre obszary Afryki Północnej; mając na uwadze, że oprócz aneksji Krymu oraz regionów Doniecka, Chersonia, Ługańska i Zaporozża na Ukrainie Rosja nadal okupuje Abchazję i Osetię Południową w Gruzji oraz region Naddniestrza w Republice Mołdawii, co wskazuje na potrzebę stałej obecności w tym regionie w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony;
- F. mając na uwadze, że współpraca UE z niektórymi krajami afrykańskimi jest kwestionowana; mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie muszą ocenić skuteczność misji i operacji UE w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony;
- G. mając na uwadze, że Ukraina musi mieć niezbędne zdolności wojskowe tak długo, jak będzie to konieczne do osiągnięcia decydującego zwycięstwa militarnego i zakończenia nielegalnej wojny napastniczej Rosji, przywrócenia suwerenności i integralności terytorialnej w ramach granic uznanych przez społeczność międzynarodową i powstrzymania wszelkiej dalszej agresji; mając na uwadze, że Ukraina broni nie tylko siebie samej, ale również chroni i walczy o europejskie wartości i podstawowe interesy w dziedzinie bezpieczeństwa; mając na uwadze, że współpraca UE–NATO ma zasadnicze znaczenie dla koordynacji dostaw broni do Ukrainy;
- H. mając na uwadze, że UE musi pilnie zwiększyć swoje zdolności, w tym poprzez wykorzystanie bezprecedensowego wsparcia dla Ukrainy oraz zwiększenie finansowania Europejskiego Funduszu Obronnego, mobilności wojskowej, a w szczególności Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, za pośrednictwem którego UE przekazała Ukrainie sprzęt wojskowy o wartości ponad 5 mld EUR, a także za pośrednictwem projektów w ramach stałej współpracy strukturalnej (PESCO) oraz misji wojskowych i cywilnych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony; mając na uwadze, że UE musi zwiększać badania, rozwój technologiczny i innowacje w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, ale także w dziedzinie cyberbezpieczeństwa;
- I. mając na uwadze, że w 2023 r. Parlament i Rada zawarły porozumienie w sprawie aktu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy oraz rozporządzenia w sprawie wspierania produkcji amunicji, których celem jest wsparcie wspólnego zamawiania produktów obronnych, zwiększenie zdolności produkcyjnych europejskiego przemysłu obronnego, uzupełnienie wyczerpanych zasobów i zmniejszenie fragmentacji sektora zamówień publicznych w dziedzinie obrony; mając na uwadze, że potrzebne są dalsze inicjatywy w celu ustanowienia prawdziwej integracji europejskiej obronności, w tym europejski program inwestycji w dziedzinie obronności i europejska strategia przemysłowa w zakresie obronności;

- J. mając na uwadze, że bez znacznych wysiłków budżetowych owe narzędzia obronne nie będą miały oczekiwanego wpływu na wsparcie wojskowe dla Ukrainy ani na rozwój prawdziwego europejskiego potencjału obronnego i konkurencyjnej unijnej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB); mając na uwadze, że wieloletnie ramy finansowe i ich przegląd nie zwiększają budżetu przeznaczanego na obronę europejską; mając na uwadze, że sformułowano propozycje utworzenia wspólnego funduszu obronnego o wartości 100 mld EUR, który miałby na celu natychmiastowe zwiększenie krajowej produkcji broni i amunicji oraz byłby finansowany z obligacji europejskich;
- K. mając na uwadze, że maksymalne zwiększenie zdolności UE i państw członkowskich w dziedzinie obrony wymaga mądrzejszego wydawania środków i zwiększenia skali wspólnych zamówień; mając na uwadze, że budowa zdolności i ich dostosowanie do potrzeb wojskowych wymaga opracowania wspólnej kultury strategicznej, wspólnego postrzegania zagrożeń i wspólnych rozwiązań oraz ich połączenia w doktrynach i koncepcjach; mając na uwadze, że UE musi przygotować przyszłe ramy współpracy na rzecz obrony w dziedzinie zdolności wojskowych, od ich opracowania po rozwój i zastosowanie w działaniach operacyjnych, mając na celu poprawę gotowości obronnej w drodze wspólnych wysiłków;
- L. mając na uwadze, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie potwierdziła rolę NATO jako podstawę zbiorowej obrony dla należących do niej państw członkowskich oraz nieodzowny charakter silnych więzi transatlantyckich; mając na uwadze, że wojna uwypukliła również brak inwestycji w bezpieczeństwo i obronę w wielu państwach członkowskich UE i NATO; mając na uwadze, że decyzja przywódców NATO o przeznaczeniu co najmniej 2 % PKB na wydatki na obronność została zrealizowana jedynie przez kilka państw członkowskich sojuszu; mając na uwadze, że cel 2 % wydatków powinien stanowić minimum dla państw NATO z UE, a nie pułap wydatków na obronność;
- M. mając na uwadze, że ataki terrorystyczne Hamasu na Izrael uwypukliły niestabilność i zmienność sytuacji w zakresie bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie oraz potrzebę przyjęcia przez UE i inne podmioty międzynarodowe większej odpowiedzialności, a także potrzebę wspierania rządów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w regionie w osiągnięciu trwałego i zrównoważonego pokoju, w szczególności poprzez dalsze wspieranie rozwiązania dwupaństwowego między Izraelem a Palestyną, jak również zwalczanie terroryzmu i radykalizacji w tym regionie; mając na uwadze, że 7 października 2023 r. zabito 1 139 Izraelczyków i obcokrajowców, a 240 osób pojmano jako zakładników podczas nikczemnego ataku terrorystycznego Hamasu; mając na uwadze, że w wyniku reakcji rządu izraelskiego w Strefie Gazy zginęły dziesiątki tysięcy niewinnych Palestyńczyków oraz setki pracowników ONZ, ratowników medycznych i dziennikarzy; mając na uwadze, że nieustanne bombardowania i przymusowa ewakuacja Palestyńczyków na południe Strefy Gazy doprowadziły do tragicznej i szybko pogarszającej się sytuacji humanitarnej; mając na uwadze, że od 7 października 2023 r. w wyniku ataków sił izraelskich i osadników na Zachodnim Brzegu zginęło co najmniej 330 Palestyńczyków;
- N. mając na uwadze, że trwające ataki na Morzu Czerwonym z kontrolowanych przez Huti obszarów Jemenu, przy wsparciu Iranu, stanowią poważne zagrożenie dla wolności żeglugi, bezpieczeństwa morskiego i handlu międzynarodowego; mając na uwadze, że dodatkowe ataki prowadzone przez różne wspierane przez Iran bojówki w Iraku i Syrii jeszcze bardziej zwiększają ryzyko eskalacji w regionie; mając na uwadze, że ryzyko eskalacji w regionie jest największe od dziesięcioleci;
- O. mając na uwadze, że celem Strategicznego kompasu jest wyposażenie UE w strategiczne wytyczne oraz realistyczne i sprawne narzędzia umożliwiające jej podążanie w kierunku spójnej i wiarygodnej polityki obronnej w oparciu o znacznie intensywniejszą współpracę wojskową między państwami członkowskimi oraz uczynienie z niej skutecznie działającego podmiotu zdolnego do zapewnienia bezpieczeństwa oraz asertywnego podmiotu na arenie międzynarodowej, również z uwagi na nową sytuację w zakresie bezpieczeństwa, zdolnego do szybkiego reagowania na kryzysy poza granicami UE; mając na uwadze, że przywódcy UE zobowiązali się do opracowania rozwiązań na rzecz bardziej elastycznego podejmowania decyzji, w szczególności przy wykorzystaniu art. 44 TUE, który umożliwia tworzenie „koalicji chętnych” w celu przeprowadzania misji i operacji w imieniu UE; mając na uwadze, że aby sprostać obecnym warunkom na arenie międzynarodowej, UE musi przyjąć holistyczne podejście w celu stawienia czoła wszystkim stojącym przed nią zagrożeniom;
- P. mając na uwadze, że Strategiczny Kompas jest pozytywnym wkładem na rzecz globalnego i transatlantyckiego bezpieczeństwa oraz musi być spójny i zgodny z koncepcją strategiczną NATO; mając na uwadze, że ostatnio współpraca UE z NATO znacznie się poprawiła; mając na uwadze, że art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego oraz art. 42 ust. 7 TUE obejmują klauzulę wzajemnej obrony państw członkowskich; mając na uwadze, że art. 222 TFUE zawiera ponadto klauzulę solidarności między państwami członkowskimi UE;
- Q. mając na uwadze, że zgodnie ze Strategicznym Kompasem UE musi posunąć się dalej w swoich ambicjach, aby osiągnąć otwartą autonomię strategiczną i suwerenność technologiczną, a jednocześnie wzmocnić partnerstwo z partnerami o zbieżnych poglądach w celu ochrony swoich wartości i interesów, a także wartości i interesów swoich sojuszników i sąsiadów;

- R. mając na uwadze, że w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony prowadzonych jest dziewięć misji wojskowych i 13 misji cywilnych z udziałem ponad 4 000 osób; mając na uwadze, że misjom i operacjom w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony często brakuje szybkiego podejmowania decyzji i borykają się one z problemem nadmiernie drobiazgowego zarządzania ze strony Rady, a także ograniczonych zasobów finansowych, logistycznych i kadrowych; mając na uwadze, że państwa członkowskie angażują mniej osób do realizacji misji i operacji; mając na uwadze, że przeszkody te ograniczają ogólną skuteczność misji i operacji prowadzonych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony; mając na uwadze, że jednym z celów Strategicznego kompasu jest wzmocnienie cywilnych i wojskowych misji i operacji UE w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony poprzez udzielenie im bardziej kompleksowych i elastycznych mandatów, upowszechnianie szybkiego i bardziej elastycznego procesu decyzyjnego oraz zapewnienie większej solidarności finansowej;
- S. mając na uwadze, że misje i operacje w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony mają na celu poprawę odporności i stabilności europejskiego sąsiedztwa, np. na Morzu Śródziemnym, w regionie Kaukazu Południowego i Morza Czarnego, na Bałkanach Zachodnich i w Rogu Afryki, a to przez zapewnianie usług takich jak szkolenie i budowanie zdolności służb wojskowych, policyjnych i straży przybrzeżnej oraz zarządzanie granicami; mając na uwadze, że osiągnięcie celów misji prowadzonych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony jest uwarunkowane nieodzownym rozpoczęciem doradztwa i szkoleń w zakresie stawiania czoła nowym i przełomowym technologiom szybko wkraczającym na scenę zamrożonych konfliktów;
- T. mając na uwadze, że zintegrowane podejście UE do konfliktów i kryzysów zewnętrznych przewiduje spójne wykorzystanie różnych zdolności UE, przy czym jej polityka bezpieczeństwa i obrony powinna uzupełniać inne narzędzia cywilne i powinna być nimi uzupełniana, aby przyczynić się do bezpieczeństwa ludzi i trwałego pokoju w Europie i na świecie;
- U. mając na uwadze, że konflikty w nieproporcjonalnym stopniu wpływają na kobiety i dziewczęta oraz m.in. nasilają przemoc ze względu na płeć, czego dowodem jest również nieuzasadniona wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie; mając na uwadze, że kobiety są zdecydowanie niewystarczająco reprezentowane w cywilnych misjach w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz w misjach i operacjach wojskowych; mając na uwadze, że udział kobiet w operacjach pokojowych i wojskowych należy wspierać i rozbudowywać;
- V. mając na uwadze, że misja pomocy wojskowej dla Ukrainy uwidoczniła pozytywny wpływ misji i operacji prowadzonych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, gdy dysponują one niezbędnymi zasobami i wkładem ze strony państw członkowskich; mając na uwadze, że w ramach misji Unii Europejskiej w zakresie pomocy wojskowej dla Ukrainy został już osiągnięty cel dotyczący przeszkolenia 30 000 ukraińskich żołnierzy; mając na uwadze, że na podstawie aktualnych wyników i tendencji misja ta jest w stanie wyszkolić więcej członków ukraińskiego personelu wojskowego, aby osiągnąć cel na poziomie 60 000 żołnierzy; mając na uwadze, że w założeniu misja przewiduje również włączenie szkoleń w dziedzinie lotnictwa i żeglugi morskiej stosownie do potrzeb oraz reagowanie na wszelkie inne pilne wnioski Ukrainy dotyczące szkoleń;
- W. mając na uwadze, że misje i operacje UE prowadzone w ramach WPBiO są często celem zagrożeń hybrydowych, w tym kampanii zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje, co zagraża ich skuteczności w stabilizowaniu kraju, w którym są rozmieszczone; mając na uwadze, że Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych UE (CPCC) oraz Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych (MPC) muszą brać pod uwagę sposoby ochrony rozmieszczonych sił przed zagrożeniami hybrydowymi;
- X. mając na uwadze, że Rosja wykorzystuje prywatne firmy wojskowe, takie jak Grupa Wagnera, jako jedno z narzędzi stosowanych w ramach wojny hybrydowej, aby zachować wiarygodną możliwość negacji, wywierając przy tym skuteczny wpływ na różne regiony i zyskując dostęp do zasobów naturalnych oraz krytycznej infrastruktury; mając na uwadze, że według doniesień grupa Wagnera popełniała okrutne czyny w Ukrainie, Mali, Libii, Syrii i Republice Środkowoafrykańskiej; mając na uwadze, że doprowadziło to do podsylenia antyeuropejskich nastrojów, zwłaszcza w państwach o silnej obecności UE lub państwach przyjmujących misje w ramach WPBiO; mając na uwadze, że sytuacja w Mali, Burkina Faso i Nigrze jest naznaczona stanowiskiem puczystów wykazujących brak woli współpracy z innymi partnerami, w tym z unijną misją szkoleniową w Mali, organizacjami regionalnymi oraz Wszechstronną Zintegrowaną Misją Stabilizacyjną ONZ w Mali (MINUSMA);
- Y. mając na uwadze, że po lipcowym puczu w Nigrze puczyści podjęli decyzję o przygotowaniu wniosku w celu postawienia legalnego prezydenta Nigru, Mohameda Bazouma, w stan oskarżenia za zdradę stanu; mając na uwadze, że Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS) prowadzi politykę dwutorową, która obejmuje mediację przy jednoczesnym stosowaniu sankcji (handel, bankowość i osoby fizyczne); mając na uwadze, że UE wyraziła zdecydowane poparcie dla ECOWAS, gotowość do przygotowania niezależnego systemu sankcji oraz wolę do rozpatrzenia wszelkich wniosków ECOWAS o udzielenie dalszego wsparcia; mając na uwadze, że w następstwie zamachu stanu obie misje w ramach WPBiO (EUCAP Sahel Niger i partnerska misja wojskowa Unii Europejskiej w Nigrze – EUMPM Niger) wstrzymały działalność operacyjną i utrzymują w kraju jedynie niezbędny personel podstawowy; mając na uwadze zawieszenie czterech bieżących środków pomocy z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju opiewających na łączną kwotę 74 mln EUR; mając na uwadze, że misje EUTM i EUCAP w regionie Sahelu i w Republice Środkowoafrykańskiej nie przyniosły spodziewanych rezultatów;
- Z. mając na uwadze, że brak stabilności i bezpieczeństwa w południowym sąsiedztwie i w regionie Sahelu są ze sobą ściśle powiązane i pozostają stałym wyzwaniem w kontekście zarządzania europejskimi granicami zewnętrznymi; mając na uwadze, że misja Unii Europejskiej dotycząca pomocy w zintegrowanym zarządzaniu granicami w Libii oraz operacja wojskowa Unii Europejskiej na Morzu Śródziemnym (IRINI) przyczyniają się do trwałego pokoju, bezpieczeństwa i stabilności przez wprowadzenie embarga na broń, zwalczanie nielegalnego handlu bronią i ludźmi;

- AA. mając na uwadze, że szkodliwe obce ingerencje i kampanie dezinformacyjne, zwłaszcza sponsorowane przez Rosję, a w niektórych przypadkach przez inne podmioty, takie jak Chiny i Iran, stanowią poważne wyzwanie dla polityki zagranicznej UE;
- AB. mając na uwadze, że w związku z coraz częstszym stosowaniem ataków i zagrożeń hybrydowych, co wykazały działania Rosji w UE, Ukrainie, Afryce i innych regionach, należy opracować kompleksowe instrumenty w celu wykrywania takich incydentów, zapobiegania im i reagowania na nie oraz ochrony obywateli i mienia Unii poprzez przekształcenie tradycyjnych zdolności wojskowych, poprawę bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej, przeciwdziałanie zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje oraz dalszy rozwój wspólnego wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa; mając na uwadze, że Chiny również w większym stopniu stosują taktykę wojny hybrydowej, w tym w regionie Indo-Pacyfiku i na Morzu Południowochińskim, co ma na celu osłabienie stabilności i bezpieczeństwa UE;
- AC. mając na uwadze, że w nadchodzących latach zagrożenia hybrydowe będą polegały na systematycznym łączeniu wojny informacyjnej, sprawnego przemieszczania sił, masowej cyberwojny oraz nowych i przełomowych technologii od dna morskiego po przestrzeń kosmiczną, z wykorzystaniem zaawansowanych kosmicznych systemów rozpoznawczych i uderzeniowych, przy czym wszystkie te działania będą możliwe dzięki zaawansowanej technologii sztucznej inteligencji, przetwarzaniu kwantowemu, w coraz większym stopniu inteligentnym technologiom roju dronów, ofensywnym zdolnościom w zakresie cyberbezpieczeństwa, hipersonicznym systemom raketowym, nanotechnologii i wojnie biologicznej;
- AD. mając na uwadze, że około 90 % towarów w handlu zagranicznym Unii przewożonych jest drogą morską; mając na uwadze, że około dwie trzecie światowych dostaw ropy naftowej i gazu wydobywa się na morzu lub transportuje drogą morską; mając na uwadze, że do 90 % międzynarodowych transferów danych i połączeń komunikacyjnych odbywa się za pośrednictwem kabli podmorskich; mając na uwadze, że przestępczość zorganizowana i handel narkotykami w dużej mierze odbywają się drogą morską, w tym przy wykorzystaniu łodzi podwodnych lub półzanurzalnych, które organom ścigania trudno jest zatrzymać;
- AE. mając na uwadze, że współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony z partnerami i sojusznikami ma kluczowe znaczenie dla realizacji ambicji UE, by stać się podmiotem zapewniającym międzynarodowe bezpieczeństwo; mając na uwadze, że współpraca z takimi organizacjami jak ONZ, NATO, Unia Afrykańska, Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej, a także licznymi sojusznikami i partnerami o podobnych poglądach ma kluczowe znaczenie dla pomyślnej realizacji WPBiO;
- AF. mając na uwadze, że Stany Zjednoczone są najważniejszym sojusznikiem Unii Europejskiej; mając na uwadze, że współpraca, partnerstwo i przyjaźń między UE a USA, czego odzwierciedleniem jest m.in. nasza współpraca w ramach NATO, stanowi podstawę naszej wspólnej wolności, dobrobytu, demokracji i bezpieczeństwa;
- AG. mając na uwadze, że Ameryka Łacińska jest strategicznym partnerem UE, oraz mając na uwadze w dużej mierze niewykorzystane możliwości nawiązania prawdziwego partnerstwa strategicznego, w tym w obszarze współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa;
- AH. mając na uwadze, że Komisja i Parlament zobowiązały się do wzmocnienia UE jako podmiotu zewnętrznego, zdolnego do podejmowania działań w sposób bardziej strategiczny i autonomiczny;
- AI. mając na uwadze, że region Arktyki nabiera coraz większego znaczenia dla geopolityki, rozwoju gospodarczego i transportu, a jednocześnie stoi przed wyzwaniami związanymi ze zmianą klimatu i militaryzacją;
- AJ. mając na uwadze, że coraz bardziej agresywna postawa Chin, zwłaszcza w swoim sąsiedztwie, w tym w Cieśninie Tajwańskiej i na Morzu Południowochińskim, zagraża regionalnemu i światowemu bezpieczeństwu; mając na uwadze, że Chiny od wielu lat propagują alternatywną narrację kwestionującą demokratyczne wartości, otwarte rynki i międzynarodowy porządek oparty na zasadach; mając na uwadze, że coraz większy wpływ Chin w organizacjach międzynarodowych utrudnił poczynienie postępów i doprowadził do dalszego wykluczenia Tajwanu z prawowitego i istotnego uczestnictwa;
- AK. mając na uwadze, że 18 sierpnia 2023 r. Stany Zjednoczone, Japonia i Korea Południowa odbyły historyczne pierwsze spotkanie trójstronne; mając na uwadze, że wzajemna współpraca między krajami o podobnych poglądach, w szczególności w regionie Indo-Pacyfiku, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia pokojowego i dostatniego rozwoju regionu; mając na uwadze, że UE powinna również dążyć do zacieśnienia współpracy w zakresie bezpieczeństwa z tymi podobnie myślącymi krajami w regionie;
- AL. mając na uwadze, że Kosowo i wspierany przez UE dialog między Prisztiną a Belgradem stoją w obliczu zagrożeń destabilizacji; mając na uwadze, że operacja EUFOR Althea ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa i stabilności Bośni i Hercegowiny oraz regionu;
- AM. mając na uwadze, że dziedzictwo kulturowe ma wymiar uniwersalny jako świadectwo historii nierozzerwalnie związanej z tożsamością narodów i społeczność międzynarodowa musi je chronić i zachować dla przyszłych pokoleń;
- AN. mając na uwadze, że istnieje potrzeba kompleksowego podejścia do budowania pokoju z udziałem specjalistów cywilnych w celu wdrożenia praktycznych środków na rzecz pokoju; mając na uwadze, że lokalne i międzynarodowe organizacje pozarządowe prowadzą kluczowe działania mające na celu zapobieganie konfliktom i pokojowe rozwiązywanie konfliktów oraz że niezwykle ważne jest jak najlepsze wykorzystanie ich doświadczeń;

1. wyraża zaniepokojenie szybko pogarszającą się sytuacją w zakresie bezpieczeństwa na świecie i uważa, że w obecnych czasach dużej niepewności jedność europejska i transatlantycka, a także ścisła współpraca z partnerami o podobnych poglądach na całym świecie jest bardziej niż kiedykolwiek konieczna, aby sprostać wyzwaniom wynikającym z wielu kryzysów globalnych, aktywnie działać i zdecydowanie reagować na zagrożenia dla międzynarodowego porządku opartego na zasadach oraz umożliwić skuteczną realizację WPBiO;
2. solidaryzuje się z Ukrainą i zdecydowanie potępia nielegalną, niesprowokowaną i nieuzasadnioną wojnę napastniczą Rosji; ubolewa nad globalnymi konsekwencjami nielegalnej wojny napastniczej Rosji, który to akt uderza w kraje i podatne na zagrożenia społeczeństwa na całym świecie przez wzrost cen energii i niedobory żywności, a także rażąco narusza prawo międzynarodowe i zasady Karty Narodów Zjednoczonych i zagraża im oraz podważa bezpieczeństwo i stabilność w Europie i na świecie; zauważa, że Rosja kontynuuje wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie przy wsparciu Białorusi, Iranu i Korei Północnej oraz utrzymuje aktywną obecność wojskową w miejscach, w których uważa to za strategicznie ważne;
3. z całą stanowczością potępia nikczemne ataki terrorystyczne przeprowadzone przez grupę terrorystyczną Hamas przeciwko Izraelowi, w tym wzięcie zakładników; wyraża poparcie dla Państwa Izrael i jego narodu oraz dla palestyńskiej ludności cywilnej w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu; apeluje, by grupa terrorystyczna Hamas natychmiast i bezwarunkowo uwolniła wszystkich pojmanych zakładników oraz zwróciła ciała zmarłych zakładników; podkreśla, że Izrael ma prawo bronić się zgodnie z prawem międzynarodowym i międzynarodowym prawem humanitarnym; podkreśla, że wszystkie strony muszą w każdej sytuacji odróżniać walczących od cywilów oraz że celem ataków mogą być jedynie walczący i cele wojskowe; zwraca się do rządu Izraela, by nie podejmował działań wojskowych w Rafah, które pogorszyłyby i tak już katastrofalną sytuację humanitarną i uniemożliwiły świadczenie pilnie potrzebnych podstawowych usług i udzielenie pomocy humanitarnej; wyraża najgłębszy smutek i pełną solidarność z niewinnymi ofiarami po obu stronach, ich rodzinami i bliskimi; apeluje o pociągnięcie do odpowiedzialności osób, które dopuściły się aktów terrorystycznych i naruszeń prawa międzynarodowego; wzywa do dokładnego zbadania roli państw trzecich, w tym Iranu i Kataru, i podmiotów niepaństwowych w udzielaniu Hamasowi wsparcia finansowego, materialnego i operacyjnego;
4. zdecydowanie potępia trwające ataki wymierzone w działalność morską na Morzu Czerwonym, które prowadzone są z terytoriów kontrolowanych przez Huti w Jemenie, przy wsparciu Iranu; z zadowoleniem przyjmuje decyzję państw członkowskich o rozpoczęciu operacji morskiej w dziedzinie WPBiO pod nazwą ASPIDES, służącej ochronie statków handlowych, przez wzmocnienie morskiej orientacji sytuacyjnej i towarzyszących im statków w celu zniechęcania do ataków; potępia ponadto ataki prowadzone przez wspierane przez Iran grupy wojskowe z Libanu, Syrii i Iraku;

Zapewnienie Ukrainie niezbędnych zdolności obronnych

5. potwierdza, że UE będzie nadal wspierać Ukrainę, dostarczając jej niezbędnych środków militarnych, aby zakończyć rosyjską wojnę napastniczą i przywrócić integralność terytorialną Ukrainy w ramach jej granic uznanych przez społeczność międzynarodową, dzięki czemu będzie mogła skutecznie utrzymywać swoją suwerenność, chronić swoich obywateli, dokumentować i badać zbrodnie wojenne, pociągnąć winnych do odpowiedzialności i urzeczywistnić dążenie narodu ukraińskiego do integracji euroatlantyckiej, zwłaszcza pragnienie uzyskania członkostwa w UE i NATO wynikające z silnej identyfikacji z europejskimi wartościami, takimi jak wolność, demokracja i praworządność; podkreśla, że zwycięstwo militarne Ukrainy oraz jej członkostwo w UE i NATO jest niezbędne dla ogólnego bezpieczeństwa, stabilności i trwałego pokoju na europejskim kontynencie;
6. podkreśla znaczenie Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, za pośrednictwem którego ukraińskie siły zbrojne otrzymały wsparcie w postaci finansowania i dostaw sprzętu wojskowego oraz szkoleń, przy jednoczesnym zapewnieniu koordynacji działań wszystkich zainteresowanych stron za pośrednictwem platformy koordynacyjnej prowadzonej przez Sztab Wojskowy Unii Europejskiej; zachęca państwa członkowskie do stworzenia opartego na scenariuszach i przewidywalnego wykazu zdolności wojskowych, jakie można by zapewnić w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu szybkiego zapewnienia zdolności krótko- i długoterminowych; wzywa do zapewnienia stabilności finansowania i ciągłości działania EPF, aby zapewnić Ukrainie i innym partnerom UE na całym świecie wsparcie, o które proszą; wzywa do dalszego zwiększenia i przyspieszenia pomocy finansowej i wojskowej na rzecz Ukrainy oraz do niezwłocznego rozmieszczenia nowoczesnego sprzętu, broni i systemów obrony powietrznej oraz systemów ziemia-ziemia nowej generacji;
7. wzywa większe państwa członkowskie o znacznych zdolnościach w przemyśle obronnym, takie jak Francja, Hiszpania i Włochy, do znacznego i pilnego zwiększenia pomocy wojskowej dla Ukrainy;
8. wzywa rządy państw członkowskich do natychmiastowego nawiązania dialogu z przedsiębiorstwami w sektorze obronnym w celu zagwarantowania, że produkcja i dostawa zwłaszcza amunicji, pocisków i rakiet dla Ukrainy, będzie traktowana priorytetowo w stosunku do zamówień z innych państw trzecich;

9. z zadowoleniem przyjmuje pierwotną propozycję wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Josepa Borrella, nawiązującą do wcześniejszego apelu Parlamentu, o utworzenie funduszu pomocowego w wysokości 20 mld EUR w ramach Europejskiego Funduszu Walutowego, przeznaczonego na wsparcie ukraińskich sił zbrojnych kwotą do 5 mld EUR rocznie w latach 2023–2027; ubolewa, że państwa członkowskie obniżyły ten ambitny cel do 5 mld EUR dopłat uzupełniających, i wzywa je do szybkiego osiągnięcia porozumienia w tej sprawie; zdecydowanie potępia wysiłki podjęte przez Węgry w celu zablokowania niedawnych prób podwyższenia pułapu finansowania EPF oraz propozycji wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie specjalnego funduszu pomocowego dla Ukrainy; podkreśla, że wszelka pomoc wojskowa i dostawy broni w ramach EPF muszą być w pełni zgodne ze wspólnym stanowiskiem UE w sprawie wywozu broni, prawem międzynarodowym praw człowieka i prawem humanitarnym i należy je realizować przy zapewnieniu odpowiedniej przejrzystości i rozliczalności; ubolewa nad niepotrzebnym opóźnieniem w zatwierdzeniu przez Stany Zjednoczone kolejnej transzy pilnie potrzebnej pomocy dla Ukrainy;

10. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie wojskowej misji wsparcia dla Ukrainy i uznaje jej rolę w zwiększaniu skuteczności wojskowej ukraińskich sił zbrojnych, tak aby mogły one bronić integralności terytorialnej Ukrainy w ramach jej granic uznanych przez społeczność międzynarodową oraz aby kraj ten mógł skutecznie utrzymywać swoją suwerenność i chronić ludność cywilną; podkreśla potrzebę zapewnienia Komórcze Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych niezbędnego personelu i infrastruktury do wykonywania planowania i dowodzenia tą ważną misją szkoleniową;

11. z zadowoleniem przyjmuje zdolność misji pomocy wojskowej dla Ukrainy do elastycznego zaspokajania potrzeb szkoleniowych Ukrainy; oczekuje, że wniesie ona wartość dodaną przez rozszerzenie oferty szkoleniowej i synchronizację z innymi już realizowanymi inicjatywami szkoleniowymi; nalega na dostosowanie modułów szkoleniowych do zdobytych doświadczeń, aby odpowiednio odpowiadały potrzebom sił ukraińskich; gratuluje Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych i państwom członkowskim udanego szkolenia ponad 30 000 żołnierzy przed końcem 2023 r.; z zadowoleniem przyjmuje propozycję wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa dotyczącą zwiększenia docelowej liczby 60 000 żołnierzy ukraińskich, którzy mają zostać przeszkoleni w 2024 r.; podkreśla znaczenie ciągłego dostosowywania i przeglądu modułów szkoleniowych na podstawie wniosków wyciągniętych z pola walki, a także stałego koncentrowania się na obecnych i przyszłych wyzwaniach, w tym na zwalczaniu bezzałogowych statków powietrznych, szkoleniu w obsłudze systemu bezzałogowych statków powietrznych, obronie powietrznej, wykrywaniu min, szkoleniu w zakresie łączenia rodzajów wojsk i szkoleniu specjalistycznym, a także na rozwijaniu zdolności obecnych i przyszłych oficerów ukraińskich sił zbrojnych na wszystkich szczeblach i zgodnie z ich potrzebami; ponadto z zadowoleniem przyjmuje szybkie zakończenie obrad i silny udział państw członkowskich w uruchomieniu EUMAM Ukraine, który można określić jako wzór dla przyszłych wojskowych misji szkoleniowych, i wzywa je do wykazania się podobnymi ambicjami i wkładem w inne obecne i przyszłe misje i operacje WPBiO;

12. pochwała elastyczność i zdolność adaptacyjną misji doradczej Unii Europejskiej na Ukrainie (EUAM Ukraine) w zakresie wykonywania, w trudnych warunkach, jej zmienionego mandatu, w tym wspierania dochodzeń i ścigania zbrodni międzynarodowych popełnionych w kontekście niczym niesporowowanej i nieuzasadnionej agresji wojskowej Rosji na Ukrainę; wzywa UE do zapewnienia, aby mogła ona prowadzić działania, dysponując odpowiednimi środkami finansowymi, logistycznymi i ludzkimi, które pozwolą zaspokoić potrzeby Ukrainy, i z zadowoleniem przyjmuje udział państw spoza UE w tym zakresie;

13. podkreśla konkretne wsparcie UE dla Ukrainy za pośrednictwem „trzech ścieżek dostaw amunicji”; wzywa do szybszego dostarczania amunicji pochodzącej z istniejących zapasów państw członkowskich za pośrednictwem EPF; zwraca uwagę na drugą z trzech ścieżek dostaw amunicji, w ramach której celem jest zapewnienie Ukrainie miliona pocisków artyleryjskich do marca 2024 r., i wyraża zaniepokojenie niedawnymi oświadczeniami wskazującymi, że termin nie zostanie dotrzymany; wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisję i państwa członkowskie do przyspieszenia wspólnych zamówień dotyczących amunicji dla Ukrainy oraz podkreśla potrzebę zwiększenia zdolności produkcyjnych europejskiego przemysłu poprzez zapewnienie szybkiego i skutecznego wdrożenia ustawy o wspieraniu produkcji amunicji; zachęca państwa członkowskie do zapewnienia specjalistycznych możliwości małym i średnim przedsiębiorstwom w europejskim sektorze obrony, tak aby mogły one uczestniczyć w procedurze przetargowej; wzywa państwa członkowskie UE do przyspieszenia rozwoju zdolności w zakresie produkcji amunicji wojskowej, ze szczególnym uwzględnieniem wspólnych projektów z Ukrainą, a także do zadbania o to, aby zamówienia z Ukrainy były traktowane priorytetowo bez dalszej zwłoki; podkreśla ponadto, że należy podjąć konkretne działania w celu włączenia Ukrainy do polityk i programów obronnych UE i w zakresie cyberbezpieczeństwa podczas procesu uzyskiwania członkostwa w UE, w oparciu o współpracę i wymianę z Agencją Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa, istniejące porozumienie z Europejską Agencją Obrony i możliwość składania przez państwa członkowskie zamówień w imieniu Ukrainy jako odbiorcy dodatkowych ilości w ramach aktu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia; wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i Komisję do przedstawienia planu zrównoważonego i długoterminowego pakietu zobowiązań w zakresie bezpieczeństwa na rzecz Ukrainy, który uzupełni starania o zaspokojenie rosnących wymagań Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Instrumentu na rzecz Ukrainy i wzywa wszystkie podmioty do działania na rzecz jego szybkiego wdrożenia;

14. podkreśla, jak ważne jest potępienie przez cały świat agresji wojskowej Rosji na Ukrainę, która stanowi rażące naruszenie prawa międzynarodowego i zasad Karty Narodów Zjednoczonych oraz zagraża bezpieczeństwu i stabilności na świecie; wzywa specjalnego wysłannika Komisji ds. wdrażania sankcji UE do dokładnego zbadania kwestii obchodzenia sankcji UE wobec podmiotów rosyjskich, zwłaszcza w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania w związku z wojną napastniczą przeciwko Ukrainie; potępia zaangażowanie żołnierzy spoza UE, w tym z Kuby, Serbii i Syrii, w walkę po stronie Rosji w wojnie napastniczej w Ukrainie i domaga się ich natychmiastowego wycofania;

15. podkreśla ustalenia szczytu NATO w Wilnie, z których jasno wynika, że przyszłość Ukrainy związana jest z sojuszem; z zadowoleniem przyjmuje pakiet wsparcia na rzecz Ukrainy, który opracowano na szczycie i który ma być jak najszybciej wdrożony, oraz ustanowienie Rady NATO-Ukraina, której zadaniem będzie przygotowanie Ukrainy do członkostwa w NATO po zakończeniu wojny; popiera dalsze wysiłki transatlantyckie i koordynację w zakresie pomocy wojskowej i dostaw broni na Ukrainę;

16. podkreśla, że zobowiązania UE i NATO wobec Ukrainy stanowią część szerszego, skoordynowanego na szczeblu międzynarodowym pakietu gwarancji bezpieczeństwa dla Ukrainy, w tym uruchomienia przez grupę G-7 wielostronnych ram negocjacji dwustronnych zobowiązań i ustaleń w zakresie bezpieczeństwa na rzecz Ukrainy;

17. podkreśla znaczenie dalszego wdrażania art. 42 ust. 7 TUE w sprawie wzajemnej pomocy oraz apeluje o konkretne kroki z myślą o opracowaniu unijnej strategii rzeczywistej solidarności, w tym również poprzez wyjaśnienie spójności między nią a art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego, zwłaszcza że nie wszystkie państwa członkowskie UE są członkami NATO;

Wzmocnienie europejskiej obrony w odpowiedzi na wojnę napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie

18. podkreśla i wyraża niezachwiane poparcie dla zobowiązania szefów państw i rządów UE, podjętego w ramach Deklaracji wersalskiej, do zapewnienia wszelkiego niezbędnego wsparcia potrzebnego Ukrainie i do przyjęcia większej odpowiedzialności za bezpieczeństwo Europy przez wzmocnienie zdolności obronnych państw członkowskich i UE; zachęca do większej koordynacji z sojusznikami transatlantyckimi i NATO w tym zakresie; uważa, że konieczne jest zaktualizowanie Strategicznego kompasu w celu uwzględnienia wniosków wyciągniętych z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, która rozpoczęła się kilka dni przed jego przyjęciem, a także w świetle ostatnich wydarzeń na Bliskim Wschodzie; w następstwie tego przeglądu, który powinien się odbywać regularnie, wzywa UE i jej państwa członkowskie do wywiązania się z zobowiązania zawartego w deklaracji wersalskiej przez przyspieszenie pełnego wdrożenia Strategicznego kompasu przez znaczne zwiększenie europejskiej współpracy wojskowej na poziomie przemysłu i sił zbrojnych, aby uczynić Unię Europejską solidniejszym i sprawniejszym podmiotem zapewniającym bezpieczeństwo, który będzie działał interoperacyjnie i uzupełniał się z NATO;

19. odnotowuje debatę na temat odstraszenia nuklearnego w Europie i wzywa do konstruktywnej i otwartej dyskusji w Europie na temat tego kluczowego elementu obrony terytorialnej i odstraszenia, który jest niezbędny do zapewnienia długoterminowego bezpieczeństwa kontynentu europejskiego i jego narodów;

20. przypomina, że – jak wyraźnie stwierdzono w Strategicznym kompasie – należy dążyć do tego, by UE była w stanie działać szybko i zdecydowanie za każdym razem, gdy wybuchnie kryzys, w razie konieczności samodzielnie lub w ramach partnerstwa, oraz że Strategiczny Kompas nie może zastępować ani prowadzić do odkładania kluczowych inwestycji w bezpieczeństwo i zdolności obronne UE; podkreśla, że ambitne cele pośrednie Strategicznego kompasu można osiągnąć jedynie przy odpowiedniej woli politycznej i działaniach ze strony państw członkowskich i instytucji UE, a także w razie potrzeby przez zapewnienie niezbędnego wkładu finansowego; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do angażowania się w systematyczne i regularne aktualizacje analizy zagrożeń;

21. potwierdza, że aby stać się wiarygodnym graczem geopolitycznym, Unia Europejska powinna zreformować swój system podejmowania decyzji; ubolewa, że potencjał szybkich, wydajnych i skutecznych działań zagranicznych oraz w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, przewidziany w klauzulach pomostowych TUE, wykorzystano jedynie w bardzo ograniczonym zakresie; ponawia swój apel do Rady o stopniowe przejście na głosowanie większością kwalifikowaną w przypadku decyzji w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, przynajmniej w obszarach, które nie mają wpływu na kwestie wojskowe; ponownie wzywa do ustanowienia regularnych posiedzeń Rady z udziałem ministrów obrony UE, a także apeluje o powołanie wspólnego cywilno-wojskowego dowództwa na szczeblu europejskim, które łączyłoby instrumenty cywilne i wojskowe w celu pełnego wykorzystania zintegrowanego podejścia UE do zarządzania kryzysowego, od planowania strategicznego po faktyczne prowadzenie misji lub operacji;

22. wzywa do powołania w ramach następnej Komisji komisarza ds. Europejskiej Unii Obrony, który byłby odpowiedzialny za finalizację prawdziwej Europejskiej Unii Obrony i wszystkie kwestie związane z obronnością, w tym WPBiO, po wyraźnym podziale zadań z wiceprzewodniczącym / wysokim przedstawicielem; uważa, że wraz z pełnoprawną komisją bezpieczeństwa i obrony, która ma powstać w Parlamencie, komisarz ds. Europejskiej Unii Obrony powinien nadzorować specjalny i znaczący budżet na rzecz Europejskiej Unii Obrony;

Strategiczny kompas: DZIAŁANIE

23. przypomina odpowiednim organom UE i państwom członkowskim o ich zobowiązaniu do wzmocnienia Komórki Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych oraz do osiągnięcia przez nią pełnej zdolności operacyjnej, w tym poprzez zapewnienie odpowiednich pomieszczeń, wystarczającej liczby personelu oraz reorganizację Sztabu Wojskowego UE; domaga się osiągnięcia przez tę komórkę pełnej zdolności operacyjnej do 2025 r., jak stwierdzono w Strategicznym Kompasie, i pomimo konkluzji Rady z 19 listopada 2018 r., w których przewidziany termin to rok 2020; domaga się również, aby poziom obsadzenia stanowisk w MPCC został znacznie zwiększony do 250 pracowników; podkreśla pilną potrzebę wyznaczenia Komórki Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych jako preferowanej struktury dowodzenia i kontroli dla operacji wojskowych UE, w tym również w odniesieniu do wykorzystania przyszłej unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania; podkreśla, że jedno z istniejących czterech krajowych dowództw operacji również może zostać wyznaczone do tego zadania;

24. ponownie podkreśla, jak ważne jest pełne wdrożenie unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania co najmniej pięciu tysięcy żołnierzy o odpowiednich umiejętnościach zgodnie z modułowym charakterem tych sił, dostępnych na potrzeby sytuacji kryzysowych w nieprzyjawnym środowisku, takich jak zadania ratunkowe i ewakuacyjne, wstępne operacje wejścia i stabilizacji lub tymczasowe wzmocnienie misji; uważa, że bez zdecydowanego zaangażowania politycznego i udostępnienia większych zasobów realizacja scenariusza zakładającego operacyjność unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania do 2025 r. jest zagrożona; wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia praktycznych warunków wdrożenia art. 44 TUE podczas operacjonalizacji unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania oraz, w stosownych przypadkach, innych działań operacyjnych w ramach WPBiO, aby umożliwić grupie chętnych i zdolnych państw członkowskich planowanie i przeprowadzanie misji lub operacji w ramach UE, a tym samym zapewnić szybkie uruchomienie unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania; przypomina, że zdolność szybkiego rozmieszczania powinna być zorganizowana w oparciu o różne terminy powiadomienia o przemieszczeniu w odniesieniu do różnych części sił w ramach zdolności szybkiego rozmieszczania, przy czym w przypadku niektórych z nich termin powiadomienia o przemieszczeniu powinien wynosić od 5 do 10 dni; zauważa, że dokładną minimalną liczbę żołnierzy będzie można ocenić dopiero po przeanalizowaniu wszystkich potencjalnych scenariuszy przez planistów konceptualnych; uważa, że unijna zdolność szybkiego rozmieszczania ma ogromny potencjał w zakresie znacznej poprawy i wykorzystania wniosków wyciągniętych z poprzednich grup bojowych UE, wyeliminowania ich różnych niedociągnięć i ich przewyższenia, wzmocnienia strategicznej autonomii UE i wniesienia pozytywnego wkładu w zintegrowane podejście UE do kwestii bezpieczeństwa i pokoju;

25. z zadowoleniem przyjmuje pierwsze w historii ćwiczenie taktyczne w ramach ćwiczenia wojskowego w zakresie zarządzania kryzysowego (MILEX 2023) z myślą o zdolności szybkiego rozmieszczania, które odbyło się w październiku 2023 r. w Hiszpanii, i oczekuje dalszych takich ćwiczeń w przyszłości w celu poprawy zdolności, zwiększenia interoperacyjności między państwami członkowskimi i skutecznego przetestowania wykorzystania zdolności szybkiego rozmieszczania w różnych scenariuszach; wzywa państwa członkowskie i ESDZ do zapewnienia, by takie szkolenia i ćwiczenia certyfikacyjne były objęte mechanizmem wspólnych kosztów, aby zagwarantować odpowiedni udział w przyszłości;

26. podkreśla, że unijną zdolność szybkiego rozmieszczania należy ustanowić jako jeden z rodzajów zdolności wojskowych Unii Europejskiej do reagowania na sytuacje kryzysowe, posiadający własną tożsamość prawną, aby umożliwić utworzenie unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania jako sił stale dostępnych i szkolących się wspólnie w celu osiągnięcia statusu sił stałych; zauważa, że unijna zdolność szybkiego rozmieszczania powinna prowadzić regularne wspólne ćwiczenia na poziomie strategicznym, sił połączonych i taktycznym w ramach UE w oparciu o scenariusze operacyjne i zgodnie z jednolitymi standardami szkolenia i certyfikacji, takimi jak w NATO, w celu zwiększenia gotowości i interoperacyjności; podkreśla, że harmonogram ćwiczeń powinien ustalać Sztab Wojskowy UE, a planować je i przeprowadzać powinna Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych; wzywa państwa członkowskie do zobowiązania się do znacznego zmniejszenia do 2025 r. krytycznych luk w obrębie strategicznych czynników wspomagających, w szczególności związanych ze zdolnością szybkiego rozmieszczania, takich jak strategiczny transport powietrzny, kosmiczne środki łączności, środki medyczne, zdolności w zakresie cyberobrony oraz wywiad i rozpoznanie; wyraża zadowolenie, że w ostatnim czasie państwa członkowskie wyeliminowały braki w zakresie formowania sił, dzięki czemu zdolność szybkiego rozmieszczania i jej grupy bojowe mogą uzyskać pełną gotowość operacyjną do 2025 r.;

27. przypomina, że UE wyznaczyła długoterminowy cel, jakim jest znaczne zwiększenie ambicji i działanie na rzecz zwiększenia zdolności do dobrowolnego rozmieszczenia do 60 000 żołnierzy z państw członkowskich w operacjach prowadzonych przez UE zgodnie z wojskowym celem podstawowym z Helsinek z 1999 r.;

28. podkreśla pilną potrzebę znacznego zwiększenia mobilności wojskowej i inwestycji w mobilność naszych sił zbrojnych, z nadaniem priorytetu inwestycjom usuwającym wąskie gardła i brakujące ogniwa; pochwała wysiłki państw członkowskich, sojuszników, UE i NATO na rzecz zwiększenia mobilności wojskowej w Europie Środkowej i Wschodniej; wzywa państwa członkowskie do kontynuowania wysiłków na rzecz uproszczenia i harmonizacji procedur mobilności wojskowej oraz skrócenia terminów wydawania zezwoleń, aby umożliwić państwom członkowskim UE szybsze działanie i zwiększyć skuteczność reagowania, zgodnie z ich potrzebami i obowiązkami w dziedzinie obronności, zarówno w kontekście misji i operacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, jak i działań krajowych i wielonarodowych;

29. wzywa do wzmocnienia Europejskiej Agencji Obrony, do zarządzania zaawansowanymi badaniami i rozwojem zdolności oraz do wspierania wspólnych zamówień w celu wzmocnienia bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego UE, a jednocześnie do nie utrudniania zamawiania sprzętu z krajów o podobnych poglądach; wzywa do poprawy finansowania obronności poprzez przeanalizowanie potencjalnej reformy polityki kredytowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego; wzywa do zwiększenia dostępu przemysłu do finansowania prywatnego, aby zapewnić europejskiemu przemysłowi obronnemu wystarczający dostęp do publicznego i prywatnego finansowania i inwestycji na trwałych podstawach; wzywa Komisję, we współpracy z państwami członkowskimi, do rozważenia możliwości opracowania parametrów produktu finansowego, który miałby na celu wspieranie inwestycji w bezpieczeństwo europejskie, w tym działań przemysłu obronnego; z zadowoleniem przyjmuje wspólne wysiłki Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Komisji na rzecz uruchomienia instrumentu kapitałowego na rzecz obronności o wartości 175 mln EUR w celu stymulowania rozwoju technologii podwójnego zastosowania; z zadowoleniem przyjmuje nowe zmienione reguły fiskalne dotyczące deficytów budżetowych, które umożliwiają dodatkowe wydatki wojskowe w następstwie rosyjskiej inwazji na Ukrainę;

30. wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela i państwa członkowskie do zapewnienia bardziej solidnych, elastycznych, skutecznych i modułowych misji i operacji w dziedzinie WPBiO, które można dostosowywać do zmieniającego się kontekstu bezpieczeństwa i które – uwzględniając zasadę zintegrowanego podejścia – wykorzystują synergie oraz komplementarność cywilnego i wojskowego wymiaru WPBiO; podkreśla znaczenie koordynacji cywilnej misji w dziedzinie WPBiO z innymi partnerami międzynarodowymi zaangażowanymi w podobne działania w państwie przyjmującym; podkreśla znaczenie wyznaczenia jasnych i osiągalnych celów dla każdej misji i operacji, którym powinny towarzyszyć niezbędne zasoby finansowe, logistyczne i kadrowe w zależności od postępów osiągniętych w realizacji każdego celu; podkreśla, że każdą misję i operację należy odpowiednio dostosować do potrzeb i wymagań każdego kraju przyjmującego, zapewniając stworzenie warunków niezbędnych do osiągnięcia przez misję wspomnianych celów i utrzymania bliskiej współpracy z lokalną ludnością i władzami krajowymi; podkreśla znaczenie podejścia „szkol i wyposażaj” oraz „szkol instruktora” w misjach i operacjach, aby zapewnić ich długoterminowy sukces i wpływ na kraj przyjmujący;

31. z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO oraz zobowiązanie do zwiększenia skuteczności, elastyczności i zdolności reagowania misji cywilnych, w tym poprzez przyspieszenie procesu decyzyjnego, usprawnienie planowania operacyjnego oraz poprawę selekcji i rekrutacji personelu, położenie większego nacisku na równouprawnienie płci i udoskonalenie narzędzi reagowania; uważa, że misje cywilne i wojskowe muszą w większym stopniu koncentrować się na kluczowych elementach bezpieczeństwa ludzi; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie ESDZ i państw członkowskich, po zasięgnięciu opinii Komisji, do ustanowienia regularnego i ustrukturyzowanego procesu rozwoju zdolności cywilnych w 2024 r.;

32. wzywa do dokonywania szczegółowych ocen skutków wszystkich misji i operacji, które powinny być przeprowadzane w regularnych odstępach czasu, w połączeniu z przeglądem strategicznym, w celu skuteczniejszej oceny krótko-, średnio- i długoterminowych skutków dla kraju przyjmującego, a także zbadania, czy misje i operacje osiągnęły pożądany wpływ; apeluje, aby udostępniać oceny skutków Parlamentowi; podkreśla szczególną potrzebę, aby wszystkie misje i operacje podlegały przepisom dotyczącym wygaśnięcia, umożliwiającym ich trwałe zakończenie w razie potrzeby;

33. wzywa Radę i ESDZ do włączenia elementu ochrony dziedzictwa kulturowego do swoich misji i operacji w ramach WPBiO, aby zapewnić lokalnym partnerom pomoc i edukację w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących bezpieczeństwa związanych z zachowaniem i ochroną dziedzictwa kulturowego; wzywa Radę i ESDZ do włączenia do misji i operacji w ramach WPBiO elementu dyplomacji prewencyjnej, aby móc lepiej zrozumieć sytuację na danym obszarze, zapobiegać wybuchom konfliktów i ich eskalacji, kontynuacji i nawrotom oraz prowadzić mediację między stronami, które stoją o krok od zastosowania przemocy, i pomoc im w osiągnięciu pojednania i budowaniu odpornych i integracyjnych społeczeństw;

34. przypomina, że uwzględnianie i operacjonalizacja perspektywy płci w stosunkach zewnętrznych oraz wdrażanie agendy ONZ „Kobiety, pokój i bezpieczeństwo” stanowią od dawna priorytety UE; podkreśla w związku z tym, jak ważne jest wywiązanie się ze wszystkich podjętych zobowiązań, w tym zobowiązań zawartych w trzecim unijnym planie działania w sprawie równouprawnienia płci (GAP III) (2020–2024) oraz w Strategicznym Kompasie, również poprzez promowanie równości płci i systematyczne uwzględnianie perspektywy płci, w oparciu o zasadzającą się na danych analizę dotyczącą płci, we wszystkich cywilnych i wojskowych planach i działaniach w dziedzinie WPBiO; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje powołanie doradców ds. płci we wszystkich misjach i operacjach w dziedzinie WPBiO oraz ustanowienie sieci punktów kontaktowych ds. płci; wzywa do pełnego wywiązania się ze zobowiązań podjętych w nowej umowie w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, która przewiduje m.in. znaczne zwiększenie udziału kobiet w cywilnym wymiarze WPBiO wśród personelu międzynarodowego, w celu osiągnięcia co najmniej 40-procentowej reprezentacji przy jednoczesnym dążeniu do parytetu płci; podkreśla jednak, że należy zrobić więcej, aby zapewnić równouprawnienia płci oraz pełne i znaczące uczestnictwo kobiet w WPBiO, zwłaszcza w misjach wojskowych; wzywa państwa członkowskie do podjęcia kroków mających na celu zminimalizowanie przeszkód dla kariery kobiet w siłach obronnych; apeluje do ESDZ o przedstawianie Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony (SEDE) regularnych sprawozdań z postępów w realizacji działań związanych z płcią;

35. podkreśla zasadniczą rolę równości płci i praw kobiet w podstawowych aspektach środków bezpieczeństwa i obrony; zdecydowanie potępia popełnianie zbrodni wojennych przeciwko ludności cywilnej, w szczególności stosowanie przemocy seksualnej jako narzędzia działań wojennych; podkreśla znaczenie środków cyberbezpieczeństwa w monitorowaniu i zapobieganiu handlowi kobietami w regionach dotkniętych konfliktem;

36. podkreśla, że oprócz gwarancji bezpieczeństwa i pomocy dla Ukrainy należy wprowadzić środki mające na celu rozwiązywanie problemów ze zdrowiem psychicznym, które pojawiają się i będą się pojawiać wśród personelu wojskowego i obywateli na skutek wojny;

37. z zadowoleniem przyjmuje wspólny komunikat z czerwca 2023 r. w sprawie nowych perspektyw dotyczących związku między klimatem a bezpieczeństwem, w którym przedstawiono konkretne działania mające na celu zaradzenie wpływowi zmiany klimatu i degradacji środowiska na bezpieczeństwo i europejską obronność, w tym WPBiO; podkreśla potrzebę kompleksowego wdrożenia tego komunikatu w celu zwiększenia skuteczności operacyjnej, w tym rozmieszczenia do 2025 r. doradców ds. środowiska we wszystkich misjach i operacjach WPBiO oraz wspierania państw członkowskich w eliminowaniu wszelkich luk i barier i zapewnianiu zachęt z myślą o przygotowaniu ich sił zbrojnych na zmianę klimatu, zgodnie z apelem zawartym w Strategicznym Kompasie;

38. ponownie podkreśla ważną rolę młodych ludzi i organizacji młodzieżowych w utrzymywaniu i promowaniu pokoju i bezpieczeństwa oraz wzywa ESDZ, aby zobowiązała się do bardziej systematycznego włączania młodych ludzi do swojego programu działań na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa;

39. podkreśla znaczenie odpowiedniego, elastycznego i zrównoważonego finansowania wszystkich programów i inicjatyw w zakresie bezpieczeństwa i obrony, w tym budżetu WPZiB i EPF; ubolewa nad faktem, że budżet na WPZiB wzrósł jedynie nieznacznie od wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 do wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, podczas gdy liczba zadań misji w ramach WPBiO jest większa; wzywa do znacznego zwiększenia finansowania budżetu WPZiB, w tym specjalnej linii budżetowej WPZiB służącej ustanowieniu instrumentu wsparcia cywilnego w celu zapewnienia krajom partnerskim sprzętu i usług z myślą o wzmocnieniu ich zdolności cywilnych; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte w Radzie Europejskiej w sprawie przeznaczenia na nowe priorytety dodatkowej kwoty 64,6 mld EUR w zmienionych wieloletnich ramach finansowych UE, w tym zwiększenie o 1,5 mld EUR środków przeznaczonych na Europejski Fundusz Obrony w ramach platformy na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP); zwraca się do państw członkowskich o ponowne przeanalizowanie zakresu i definicji wspólnych kosztów w celu zwiększenia solidarności i zachęcania do udziału w misjach i operacjach wojskowych, a także kosztów związanych z ćwiczeniami zgodnie ze Strategicznym Kompasem; wzywa ponadto państwa członkowskie do zmiany procesu finansowania EPF w celu zapewnienia odpowiedniego i trwałego wsparcia partnerów, sojuszników i operacji w ramach WPBiO;

Strategiczny Kompas: „INWESTOWANIE”

40. z zadowoleniem przyjmuje zwiększone budżety oraz nakłady na obronność ze strony państw członkowskich i instytucji UE, a także wzywa do maksymalizacji ich wpływu w celu zapewnienia europejskim siłom zbrojnym niezbędnych zdolności dzięki wzmocnieniu korzystaniu ze wspólnych zamówień oraz wspólnym inwestycjom w badania i rozwój w dziedzinie obronności; ubolewa jednak, że ani rosyjska agresja na Ukrainę, ani istniejące na szczelbu UE programy rozwoju przemysłu obronnego nie doprowadziły do rzeczywistej zmiany i upowszechnienia współpracy na szczelbu UE; wzywa państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy przemysłowej w dziedzinie obronności i wyznaczenia, jako celów minimalnych, które deklarowano już w 2007 r., poziomu odniesienia w zakresie zamówień na sprzęt obronny w ramach współpracy europejskiej wynoszącego 35 % oraz poziomu odniesienia w zakresie badań i rozwoju w dziedzinie obronności w ramach współpracy europejskiej wynoszącego 20 %, zgodnie z ustaleniami wszystkich państw członkowskich w ramach Europejskiej Agencji Obrony; ubolewa również nad faktem, że w celu sfinansowania instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy i rozporządzenia w sprawie wspierania produkcji amunicji Komisja uciekła się do drastycznego uszczuplenia istniejących zasobów przeznaczonych na inne inicjatywy w zakresie bezpieczeństwa i obrony lub inne programy, osłabiając w ten sposób inne istniejące inicjatywy i podkreślając potrzebę przeznaczenia dalszych zasobów na pozycję nr 5 wieloletnich ram finansowych; wzywa państwa członkowskie i Komisję do przeznaczenia dalszych zasobów finansowych i kadrowych na ESDZ, aby mogła ona skutecznie pełnić funkcję służby dyplomatycznej UE w wysoce niepewnym kontekście geopolitycznym i w świetle zwiększonego w ostatnich latach zapotrzebowania na jej ograniczone zdolności; podkreśla jednak, że zwiększone inwestycje muszą być zrównoważone i muszą uwzględniać pojawiające się zagrożenia;

41. przypomina, że UE i państwa członkowskie dysponują obecnie kompleksowym zestawem narzędzi służących wzmocnieniu strategicznego podejścia do rozwoju zdolności, tj. pod kierunkiem Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności oraz z wykorzystaniem skoordynowanego rocznego przeglądu w zakresie obronności EDA (CARD), planu rozwoju zdolności (CDP) i analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności; podkreśla, że narzędzia te należy teraz w pełni wykorzystać, z wykazaniem ich spójności, skuteczności i konkretnych wyników; wzywa Wiceprzewodniczącą Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do przedstawienia zaktualizowanej analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności oraz do określenia zdolności i programów, które zostaną opracowane przy wsparciu UE do końca dziesięciolecia; przypomina, że w tym celu należy opracować europejską politykę w zakresie zdolności i uzbrojenia; wzywa Radę i Komisję do zwiększenia inwestycji w innowacje w dziedzinie obronności;

42. z zadowoleniem przyjmuje przegląd i prezentację planu rozwoju zdolności na rok 2023; ubolewa nad ograniczonym postępem w rozwoju zdolności od czasu pierwszego planu rozwoju zdolności w 2008 r.; podkreśla, że zwłaszcza w świetle nielegalnej wojny Rosji przeciwko Ukrainie i zagrożenia dla bezpieczeństwa europejskiego, potrzebne są silniejsze i bardziej skoordynowane wysiłki państw członkowskich UE w celu powstrzymania agresorów oraz ochrony europejskich obywateli i interesów;

43. uważa, że Europejski Fundusz Obronny jest niestety nadal niedofinansowany, ale pokazuje wartość dodaną działań na szczeblu UE w dziedzinie europejskiej obronności; zaleca rozszerzenie wniosków Komisji we wszystkich dziedzinach polityki UE związanych z obronnością w koordynacji z państwami członkowskimi; wzywa do dalszego zwiększenia budżetu EFO o 1 mld EUR, oprócz uzgodnionej kwoty 1,5 mld EUR, w ramach wniosku dotyczącego platformy na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP); wzywa do maksymalnej spójności i koordynacji różnych inicjatyw w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, takich jak między innymi CARD, EFO, EDIRPA, ASAP, PESCO i Mobilność wojskowa, aby zapobiec nakładaniu się środków, zagwarantować skuteczne inwestycje publiczne i zlikwidować lukę w zdolnościach krytycznych;

44. podkreśla, że trzeba zmniejszyć zależności od kluczowych technologii i łańcuchów wartości, aby przejść do większej autonomii technologicznej Unii, umożliwiając jej rozwój, produkcję i wdrażanie własnych technologii w krytycznych obszarach; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje akt w sprawie surowców krytycznych, który ma kluczowe znaczenie dla wypełnienia zasad deklaracji wersalskiej i wzmocnienia odporności łańcuchów dostaw dla europejskiego przemysłu obronnego; podkreśla, że wspieranie wspólnych zamówień na szczeblu europejskim jest logicznym uzupełnieniem EFO, ponieważ mają one wpływ na cały cykl, od badań i rozwoju po zamówienia, a tym samym konsolidują popyt, co poprawia interoperacyjność sił zbrojnych państw członkowskich, pozwala na osiągnięcie korzyści skali i ostatecznie wzmacnia europejską obronność; zauważa, że produkty obronne powinny być w miarę możliwości montowane w przedsiębiorstwach w Europie, co będzie wspierać europejski przemysł, zwłaszcza MŚP;

45. podkreśla, że EDIRPA i ASAP mogą stanowić jedynie pierwszy krok w kierunku poprawy zdolności europejskiej bazy technologicznej i przemysłowej do dostarczania państwom członkowskim potrzebnych produktów i ich ilości i należy je uzupełnić przez wprowadzenie kolejnych inicjatyw, w tym europejskiej strategii przemysłowej w zakresie obronności w połączeniu z planowanym długoterminowym i kompleksowym europejskim programem inwestycji w dziedzinie obronności (EDIP), który wymaga zapewnienia odpowiedniego finansowania, a także skutecznych ram regulacyjnych mających na celu zachęcanie do innowacji, pobudzanie produkcji i zapewnianie bardziej inteligentnych i bardziej wydajnych inwestycji publicznych; w związku z tym wzywa państwa członkowskie UE do zapewnienia niezbędnych funduszy w nadchodzącym przeglądzie WRF na wszystkie europejskie instrumenty obronne; wyraża ubolewanie, że Komisja nadal nie przedstawiła wniosku w sprawie EDIP; wzywa do szybkiego i skutecznego wdrożenia EDIRPA i ASAP; w pełni popiera propozycję utworzenia wspólnego funduszu obronnego o wartości 100 mld EUR, który miałby na celu natychmiastowe zwiększenie krajowej produkcji broni i amunicji;

46. wzywa Komisję do skorzystania z fachowej wiedzy Komitetu Wojskowego Unii Europejskiej (EUMC) w zakresie określania priorytetów przemysłu obronnego i formułowania inicjatyw obronnych w celu zapewnienia spójności wojskowej na poziomie przemysłowym;

47. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia i zagwarantowania zrównoważonego poziomu wydatków na obronność, aby dostosować się do obecnej sytuacji geopolitycznej i stawić czoła poważnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa Unii; wzywa państwa członkowskie UE należące do NATO do zwiększenia budżetów wojskowych, w oparciu o ocenę własnych potrzeb, oraz do wydawania co najmniej 2 % PKB w dobrze skoordynowany i kompleksowy sposób, co pozwoli osiągnąć korzyści skali i interoperacyjność, również w kontekście znacznego wzrostu wydatków na obronę ze strony innych rywali, takich jak Rosja i Chiny, oraz w celu zaradzenia niedoborom i spełnienia wymogów we wszystkich dziedzinach wynikających z bardziej kwestionowanego porządku bezpieczeństwa oraz z uwzględnieniem wpływu historycznego niedoinwestowania i szalejącej inflacji na budżety na obronę; podkreśla zasadniczą rolę EDTIB w wyposażaniu sił zbrojnych państw członkowskich, aby umożliwić im ochronę europejskich obywateli i interesów;

48. podkreśla, że europejskie siły zbrojne borykają się z poważnymi problemami związanymi z rekrutacją i zatrzymaniem personelu; uważa, że należy koniecznie zbadać te wyzwania, i w związku z tym zwraca się do Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa o powierzenie EUMC zadania gromadzenia i analizowania danych dotyczących tych kwestii w państwach członkowskich UE w celu określenia możliwych środków zaradczych; zwraca uwagę, że nie można zbudować prawdziwej Europejskiej Unii Obrony bez wspólnej kultury wojskowej, i w związku z tym wzywa Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do powierzenia Europejskiemu Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony zadania modernizowania i rozszerzania modułów edukacyjnych dla personelu wojskowego sił zbrojnych państw członkowskich;

49. podkreśla, że dla poprawy zdolności obronnych UE ważna jest stała współpraca strukturalna (PESCO), i z zadowoleniem przyjmuje postępy osiągnięte do tej pory w ramach projektów inicjatywy PESCO w obszarach takich jak cyberobrona, systemy bezzałogowe, usługi medyczne oraz nadzór chemiczny, biologiczny, radiologiczny i jądrowy, a także dalsze postępy osiągnięte w ramach projektów we wszystkich dziedzinach wojskowych, jak odnotowano w rocznym sprawozdaniu sekretariatu PESCO z postępów w realizacji projektów; wyraża jednak ubolewanie, że państwa członkowskie nadal nie wykorzystują w pełni ram PESCO oraz że postępy we wdrażaniu tej inicjatywy pozostają znacznie poniżej oczekiwań; wzywa Wiceprzewodniczącą Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa i państwa członkowskie do regularnego przeprowadzania gruntownego przeglądu wyników projektów PESCO i ich perspektyw, który to przegląd powinien również obejmować możliwość łączenia, przegrupowywania, a nawet kończenia projektów, w przypadku których brakuje wystarczających postępów, oraz przekierowywania wysiłków na niewielką liczbę projektów priorytetowych mających prowadzić do konkretnych działań, zgodnie z tym, co zapisano w Strategicznym Kompasie; wyraża ubolewanie, że Parlament nie jest w stanie sprawować należytej kontroli nad projektami PESCO; wzywa państwa członkowskie do regularnego, co najmniej dwa razy w roku, przedstawiania Parlamentowi oceny postępów w ramach PESCO;

50. wzywa Komisję do rozpoczęcia projektu dotyczącego utworzenia europejskiego cywilnego korpusu pokojowego skupiającego wiedzę specjalistyczną podmiotów instytucjonalnych i nieinstytucjonalnych na temat zapobiegania konfliktom, pokojowego rozwiązywania konfliktów i pojednania, aby sprawić, że cywilne zarządzanie kryzysowe w UE stanie się bardziej wiarygodne, spójne, skuteczne, elastyczne i widoczne.

Strategiczny Kompas: „ZAPOBIEGANIE i ZABEZPIECZANIE”

51. podkreśla, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie jest częścią szerszej strategii podważania opartego na zasadach porządku międzynarodowego; wzywa UE do zwiększenia zdolności reagowania na wojnę hybrydową, w tym wykrywania i reagowania na zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje prowadzone przez Rosję i inne podmioty państwowe i niepaństwowe, które to manipulacje i ingerencje podważają nasze interesy, wartości i bezpieczeństwo, w tym przez rozpowszechnianie fałszywych narracji na temat UE lub przez atakowanie misji i operacji w dziedzinie WPBiO w strategicznych obszarach; wyraża poważne zaniepokojenie zagrożeniem, jakie dla procesów demokratycznych, zwłaszcza w okresie poprzedzającym wybory, stanowią kampanie dezinformacji i manipulacji informacjami oparte na sztucznej inteligencji (AI), obejmujące tworzenie fałszywych stron internetowych i generowanie fałszywych obrazów; wzywa Komisję i ESDZ do ścisłej współpracy z sektorem prywatnym, społeczeństwem obywatelskim, a także społecznością akademicką i społecznością specjalistów technicznych, w przeciwdziałaniu tym szkodliwym kampaniom wpływu oraz przeciwdziałaniu przekształcaniu nowych technologii w broń;

52. w związku z tym wzywa wszystkie państwa członkowskie i kraje kandydujące do członkostwa w UE do wdrożenia zaleceń zawartych w rezolucjach Parlamentu dotyczących zagranicznej ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji⁽²⁴⁾;

53. podkreśla, że Chiny i Rosja nawiązały „przyjaźń bez ograniczeń”, która obejmuje znaczny transfer technologii i zdolności wojskowych, a także stanowi coraz większe wyzwanie dla bezpieczeństwa UE, zwłaszcza w dziedzinie cyberbezpieczeństwa oraz zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje; podkreśla potrzebę wzmocnienia przez UE bezpieczeństwa i integralności jej infrastruktury krytycznej, a także zmniejszenia ryzyka i promowania zaawansowanych technologii UE w krytycznych sektorach, w tym środków mających na celu ograniczenie lub wykluczenie dostawców wysokiego ryzyka, w szczególności podmiotów powiązanych z rządem Chin;

54. przypomina, że uzależnienie od dostawców wysokiego ryzyka w odniesieniu do krytycznych produktów z elementami cyfrowymi stanowi ryzyko strategiczne, którym należy się zająć na szczeblu unijnym; podkreśla, że należy dodatkowo wzmocnić procedury monitorowania BIZ za pomocą standardów należytej staranności, aby zidentyfikować naciski ze strony rządów państw, które naruszałby interesy Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obronności, ustanowione w ramach WPZiB zgodnie z tytułem V TUE, wobec inwestorów w infrastrukturę krytyczną UE, taką jak porty europejskie i kable podmorskie na Morzu Bałtyckim, Morzu Śródziemnym i Morzu Arktycznym; podkreśla, że podejście to powinno mieć zastosowanie w równej mierze do krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących; uważa, że potrzebne są dodatkowe przepisy, aby skutecznie chronić bezpieczeństwo europejskich łańcuchów dostaw technologii informacyjno-komunikacyjnych przed niepewnymi dostawcami oraz przed kradzieżą własności intelektualnej z wykorzystaniem cyberprzestrzeni; apeluje o utworzenie europejskich ram służących ściślemu uregulowaniu i ustanowieniu minimalnych standardów i warunków związanych z eksportem własności intelektualnej i technologii, które mają kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa i obronności Unii, w tym produktów podwójnego zastosowania;

⁽²⁴⁾ (2020/2268(INI)) i (2022/2075(INI));

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0064_PL.html;

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0219_PL.html

55. wyraża zaniepokojenie agresywną postawą wojskową Chin na Morzu Południowochińskim, obejmującą budowę wysp, nękanie oraz prowadzenie niebezpiecznych manewrów przez marynarkę wojenną, straż przybrzeżną i milicję morską, a także stałą presją wojskową, ćwiczebnymi atakami, naruszeniami przestrzeni powietrznej i innymi działaniami wojskowymi w szarej strefie, w tym kampaniami cybernetycznymi i dezinformacyjnymi przeciwko Tajwanowi; wzywa do zwiększenia skoordynowanej obecności na morzu oraz budowania zdolności we współpracy z partnerami UE w regionie; wzywa Chiny do zaprzestania wszystkich tych działań, które zagrażają stabilności całego regionu, a w szerszym kontekście bezpośrednio wpływają na bezpieczeństwo europejskie; zachęca państwa członkowskie do zwiększenia częstotliwości operacji wolności żeglugi w Cieśninie Tajwańskiej oraz intensyfikacji dialogu na temat bezpieczeństwa z Tajwanem w celu powstrzymania chińskiej agresji na tę demokratyczną wyspę; kładzie nacisk na współpracę z Tajwanem oraz wykorzystanie jego wiedzy specjalistycznej i przewagi technologicznej w walce z chińskimi zagrożeniami cyberbezpieczeństwa, biorąc pod uwagę obawy dotyczące bezpieczeństwa w regionie i w UE; z zadowoleniem przyjmuje niedawne porozumienie między przywódcami Chin i USA w sprawie wznowienia komunikacji wojskowej wysokiego szczebla;

56. zauważa, że duża część infrastruktury w Afryce, w tym infrastruktury komunikacyjnej, jest finansowana i budowana przez chińskie przedsiębiorstwa państwowe; wyraża zaniepokojenie faktem, że ów chiński model najwyraźniej jest atrakcyjny dla wielu krajów, które nie są w stanie spełnić wymogów UE, by uzyskać podobny poziom finansowania, przez co zwiększa się wpływ Chin ze szkodą dla partnerstwa z UE; w tym kontekście jest głęboko przekonany, że UE powinna dalej zacieśniać współpracę z partnerami afrykańskimi i zwiększać zarówno widoczność, jak i wymierne korzyści płynące z jej wsparcia dla lokalnej ludności; wzywa do opracowania długoterminowej i przyszłościowej strategii bezpieczeństwa UE wobec Chin, regionu Morza Śródziemnego i Afryki;

57. wzywa do poczynienia dodatkowych postępów w zakresie dalszego ulepszenia unijnego zestawu narzędzi do przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym, w szczególności w odniesieniu do działań obejmujących cyberataki oraz zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje, oraz do dokonania przeglądu wytycznych wykonawczych dotyczących unijnego zestawu narzędzi dla dyplomacji cyfrowej; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie określone w Strategicznym Kompasie i nowej umowie w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO do zapewnienia do 2024 r. niezbędnych zdolności umożliwiających cywilnym misjom i operacjom w dziedzinie WPBiO reagowanie na ataki hybrydowe, w tym na zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje oraz cyberataki, a także do opracowania spójnej i jasnej strategii komunikacji; ponownie podkreśla pilną potrzebę zapewnienia wiedzy fachowej i zdolności w zakresie bezpiecznych technologii informacyjno-komunikacyjnych dla wszystkich misji i operacji w dziedzinie WPBiO w celu prowadzenia bezpiecznej komunikacji w teatrze działań i ze wszystkimi instytucjami Unii; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie ESDZ i państw członkowskich do wdrożenia do 2025 r. systemu łączności i informacji szybkiego reagowania w celu bezpiecznego połączenia sił i dowództw misji w teatrze działań z Brukselą; dostrzega istotną rolę, jaką w tym względzie odegrają pojawiające się przełomowe technologie, takie jak obliczenia kwantowe i sztuczna inteligencja; wzywa ESDZ i Komisję do zacieśnienia współpracy oraz koordynacji z innymi misjami i operacjami partnerów i organizacji o zbieżnych poglądach, w tym z operacjami pokojowymi ONZ, w zakresie przeciwdziałania w terenie operacjom zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje;

58. wzywa ponadto państwa członkowskie i ESDZ do ulepszenia strategii i podjęcia konkretnych działań w celu systematycznego włączania zasobów finansowych i ludzkich, narzędzi i szkoleń mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z zagranicznymi manipulacjami informacjami i ingerencjami w informacje do wszystkich delegatur UE i misji i operacji WPBiO w ramach ich szerszego mandatu w krajach przyjmujących oraz ich odporności na zagrożenia hybrydowe i zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje; wzywa do zwiększenia widoczności i strategicznej komunikacji na temat korzyści, obecności i roli misji WPBiO;

59. apeluje do państw członkowskich, ESDZ i Komisji, aby rozważyły utworzenie niezależnej struktury dysponującej odpowiednimi zasobami, której zadaniem byłoby identyfikowanie, analizowanie i dokumentowanie zagrożeń związanych z zagranicznymi manipulacjami informacjami i ingerencjami w informacje skierowanymi przeciwko całej UE w celu zwiększenia świadomości sytuacji i wymiany informacji o zagrożeniach oraz rozwijania zdolności atrybucji i środków zaradczych w odniesieniu do zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje; uważa, że struktura taka służyłaby za punkt odniesienia i wyspecjalizowane centrum wiedzy mające ułatwiać i wspierać wymianę operacyjną między organami państw członkowskich, instytucjami UE i agencjami UE, a także umożliwiać wymianę najlepszych praktyk z partnerami o zbieżnych poglądach na całym świecie; podkreśla, że struktura taka powinna doprecyzować i wzmocnić rolę działu StratCom ESDZ i jego grup zadaniowych jako strategicznego organu służby dyplomatycznej UE oraz zapobiegać nakładaniu się działań;

60. podkreśla, że aby zwalczać rosnące zagrożenia i antyeuropejskie narracje ze strony państw spoza UE w jej bezpośrednim sąsiedztwie, UE musi zintensyfikować zapewnianie wsparcia i szkoleń oraz budowanie zdolności wraz z partnerami o podobnych poglądach, w tym przez przeciwdziałanie kampaniom dotyczącym zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje; apeluje również o zwiększenie odporności na dezinformację i nieprzyjazne kampanie mające na celu osłabienie procesów demokratycznych i tworzenie podziałów, a także o zachęcanie krajów kandydujących do podejmowania zdecydowanych kroków w celu zwalczania manipulacyjnej dezinformacji, złośliwej propagandy i innych zagrożeń hybrydowych; apeluje o podjęcie strategicznych i proaktywnych działań w celu przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym i zapobiegnięcia ingerencjom stron trzecich w procesy polityczne, wyborcze i inne procesy demokratyczne w krajach przystępujących, w szczególności złośliwym działaniom mającym na celu manipulowanie opinią publiczną i podważanie integracji europejskiej;

61. potępia i wyraża zaniepokojenie działaniami w ramach wojny hybrydowej prywatnych firm wojskowych i sponsorowanych przez państwo popleczników, takich jak grupa Wagnera i inne grupy zbrojne, bojówek i pełnomocników, których celem jest wywieranie wpływu w szeregu krajów na całym świecie; wzywa ESDZ do stworzenia inicjatywy wraz z partnerami o zbieżnych poglądach w celu przeciwdziałania wrogim grupom podmiotów niepaństwowych i podmiotów sponsorowanych przez państwo, takim jak grupa Wagnera; podkreśla, że istniejące unijne zestawy narzędzi powinny obejmować reakcje, takie jak sankcje, na finansowanie przez państwa niebędące członkiem UE prywatnych przedsiębiorstw wojskowych lub współpracę z nimi w podatnych na zagrożenia regionach;

62. potępia politykę agresji, w tym zaplanowany z wyprzedzeniem atak wojsk Azerbejdżanu na Górski Karabach; przypomina, że atak ten nastąpił po miesiącach celowo wywołanego głodu i izolacji Ormian mieszkających w Górskim Karabachu poprzez blokadę korytarza lądowego; podkreśla, że tzw. rosyjskie siły pokojowe na miejscu nie podjęły żadnych działań w celu zapobieżenia blokadzie lub jej zakończenia lub powstrzymania azerskiego ataku wojskowego na Górski Karabach; potępia wsparcie wojskowe udzielane Azerbejdżanowi przez państwa niebędące członkiem UE; jest poważnie zaniepokojony konsekwencjami dla ludności cywilnej, które sprowadzają się de facto do czystek etnicznych; powtarza swoją opinię, że atak przeprowadzony przez Azerbejdżan nie może pozostać bez konsekwencji i wzywa UE do nałożenia sankcji na władze Azerbejdżanu odpowiedzialne za wielokrotne naruszenia zawieszenia broni oraz do zawieszenia protokołu ustaleń w sprawie energii; wzywa UE do zawieszenia negocjacji w sprawie nowej umowy o partnerstwie z Azerbejdżanem w świetle ostatnich wydarzeń i dramatycznej sytuacji pod względem praw człowieka w tym kraju;

63. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie misji cywilnej Unii Europejskiej w Armenii (EUMA) w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, której celem jest przyczynienie się do zwiększenia bezpieczeństwa w regionie poprzez zmniejszenie liczby incydentów na obszarach dotkniętych konfliktem i na obszarach przygranicznych w Armenii, zmniejszenie poziomu ryzyka dla ludności zamieszkującej te obszary, a tym samym przyczynienie się do normalizacji stosunków między Armenią a Azerbejdżanem na poziomie społeczności, przy jednoczesnym zwiększeniu widoczności UE w regionie; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte w Radzie w sprawie wzmocnienia zdolności obserwacyjnych misji poprzez zintensyfikowanie jej obecności w terenie; apeluje do Rady o przedłużenie ram czasowych jej rozmieszczenia o kolejne pięć lat, a także o rozszerzenie jej zasięgu geograficznego, tak aby potencjalnie obejmowała granicę Armenii z Turcją;

64. wzywa ESDZ do przygotowania się do udzielenia Armenii niezbędnej pomocy technicznej za pośrednictwem Europejskiego Funduszu na rzecz Pokoju (EPF), aby Armenia mogła ponownie rozważyć swoje obecne sojusze wojskowe, ponieważ wzmocniłoby to odporność Armenii w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa, niezależności i suwerenności oraz doprowadziłoby do bardziej kompleksowej i wzmocnionej współpracy obronnej między stronami; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Armenii o przystąpieniu do Rzymskiego statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego; zwraca się do ESDZ o przekazywanie w trybie poufnym sprawozdań EUMA na temat sytuacji w terenie Komisji Spraw Zagranicznych (AFET) i Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony (SEDE) Parlamentu;

65. wzywa Radę do przygotowania się do nałożenia ukierunkowanych i indywidualnych sankcji na sprawców agresji, w tym m.in. na polityczne i wojskowe otoczenie prezydenta Alijewa, oraz do zawieszenia importu ropy naftowej i gazu z Azerbejdżanu w przypadku jakiegokolwiek agresji wojskowej Azerbejdżanu przeciwko integralności terytorialnej Armenii;

66. z zadowoleniem przyjmuje rozmieszczenie unijnej misji partnerskiej w dziedzinie WPBiO w Republice Mołdawii (EUPM Moldova), będącej pierwszą w historii cywilną misją w dziedzinie WPBiO poświęconą zwiększaniu odporności sektora bezpieczeństwa Mołdawii w zakresie zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym; podkreśla znaczenie tej innowacyjnej misji w dziedzinie WPBiO i wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wiedzy fachowej i zdolności niezbędnych misji do wspierania Mołdawii w obliczu prowadzenia przez Rosję wojny hybrydowej; wzywa ESDZ do zbadania możliwości utworzenia podobnych misji w innych krajach kandydujących i krajach partnerskich w celu zwiększenia ich odporności na zagrożenia hybrydowe, w tym na cyberzagrożenia oraz zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informację;

67. potwierdza, że UE popiera suwerenność i integralność terytorialną Republiki Mołdawii oraz wysiłki w procesie negocjacji 5+2 na rzecz pokojowego, trwałego i kompleksowego politycznego rozwiązania konfliktu w Naddniestrzu, które opierać się będzie na poszanowaniu suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Mołdawii w jej uznanych na arenie międzynarodowej granicach, ze szczególnym statusem Naddniestrza, i zapewni ochronę praw człowieka na terytoriach niekontrolowanych przez władze konstytucyjne; wyraża zaniepokojenie faktem, że Naddniestrze nadal służy jako bezpieczna przystań dla przemytników ludzi i przestępczości zorganizowanej, jednocześnie uznając, że misja pomocy granicznej UE dla Mołdawii i Ukrainy (EUBAM) odgrywa ważną rolę we wspieraniu ponownego otwarcia kolejowych przewozów towarowych przez Naddniestrze i udaremniała wiele operacji przemytniczych;

68. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady z 4 maja 2023 r. o przeznaczeniu 40 mln EUR w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju na wsparcie Sił Zbrojnych Republiki Mołdawii oraz 30 mln EUR na wsparcie Gruzińskich Sił Obronnych; podkreśla potrzebę dalszego zwiększania wsparcia dla tych krajów partnerskich, zgodnie z ich potrzebami;

69. zdecydowanie potępia nielegalną okupację gruzińskich regionów Abchazji i Cchinwali / Osetii Południowej przez Federację Rosyjską i podkreśla, że Federacja Rosyjska nadal prowadzi nielegalną okupację i sprawuje skuteczną kontrolę nad okupowanymi terytoriami Gruzji poprzez swoją obecność wojskową, ciągłą instalację ogrodzeń z drutu kolczastego i innych sztucznych barier wzdłuż linii okupacyjnej, częste nielegalne zatrzymania i porwania obywateli Gruzji oraz inne naruszenia praw człowieka w tym miejscu; stanowczo potępia plany Rosji dotyczące budowy stałej bazy morskiej w porcie w Oczamczyrze na Morzu Czarnym w okupowanym regionie Abchazji oraz wzywa społeczność międzynarodową, aby wspierała wszelkie wysiłki na rzecz ukarania sprawców tego rażącego naruszenia suwerenności i integralności terytorialnej Gruzji; wzywa Federację Rosyjską do wypełnienia zobowiązań międzynarodowych wynikających z porozumienia o zawieszeniu broni z 12 sierpnia 2008 r., w którym pośredniczyła UE, a zwłaszcza zobowiązania do wycofania wszystkich sił wojskowych i sił bezpieczeństwa z okupowanych terytoriów Gruzji i umożliwienia ustanowienia na nich międzynarodowych mechanizmów bezpieczeństwa, oraz do zapewnienia misji obserwacyjnej Unii Europejskiej (EUMM) nieograniczonego dostępu do całego terytorium Gruzji, zgodnie z jej mandatem; ponownie wzywa UE do dalszego zaangażowania na rzecz pokojowego rozwiązania konfliktu rosyjsko-gruzińskiego poprzez skuteczne wykorzystanie wszystkich dostępnych instrumentów, w tym specjalnego przedstawiciela w regionie Kaukazu Południowego i ds. kryzysu w Gruzji, międzynarodowych rozmów genewskich, mechanizmów zapobiegania incydentom i reagowania na nie, misji obserwacyjnej UE, a także polityki nieuznawania i zaangażowania; z zadowoleniem przyjmuje pomoc UE dla Gruzji w ramach EPF i wzywa UE do dalszego angażowania się we współpracę z Gruzją w zakresie bezpieczeństwa w priorytetowych obszarach określonych w Strategicznym Kompasie, w szczególności w celu wzmocnienia odporności gruzińskiego sektora bezpieczeństwa w obszarze zarządzania kryzysowego, przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym i poprawy zdolności obronnych;

70. z zadowoleniem przyjmuje przedłużenie mandatu i podkreśla znaczenie działań EUFOR Althea w Bośni i Hercegowinie (BiH) w zakresie szkolenia i wspierania sił zbrojnych BiH (AFBiH); z zadowoleniem przyjmuje również umowę o współpracy i szkoleniu na 2023 r. zawartą między Siłami Zbrojnymi Bośni i Hercegowiny a EUFOR; wzywa BiH do podjęcia działań na rzecz utworzenia wieloetnicznych jednostek sił zbrojnych BiH; przypomina o zaangażowaniu UE we wspieranie budowania zdolności obronnych BiH, w szczególności za pomocą 20 mln EUR, które do tej pory przydzielono za pośrednictwem EPF; popiera przedłużenie mandatu EUFOR Althea przez Radę Bezpieczeństwa ONZ jako misji ugruntowanej i udokumentowanej; zdecydowanie potępia wszelką retorykę podziału i retorykę secesjonistyczną, która dodatkowo przyczynia się do zwiększenia wrażliwości kraju, i podkreśla, że status kraju kandydującego jest szansą i obowiązkiem dla wybranych przedstawicieli Bośni i Hercegowiny, aby spełnić oczekiwania obywateli i konkretnie poprawić życie codzienne zwykłych ludzi; wzywa do dalszego wzmocnienia EUFOR Althea, w szczególności poprzez rozmieszczenie kolejnych oddziałów i aktywów oraz zapewnienie wiarygodnej obecności w Dystrykcie Brčko;

71. z zadowoleniem przyjmuje wysoki poziom dostosowania do WPZiB osiągnięty przez większość krajów Bałkanów Zachodnich, z wyjątkiem Serbii; wzywa do znaczącego uczestnictwa Bałkanów Zachodnich w inicjatywach UE na rzecz wspólnego rozwoju i nabywania zdolności obronnych; wzywa do zawarcia porozumień administracyjnych między Europejską Agencją Obrony a krajami Bałkanów Zachodnich, które nie osiągnęły jeszcze tego etapu; z zadowoleniem przyjmuje stałą obecność międzynarodowych sił pokojowych KFOR w Kosowie i wzywa misję UE w zakresie praworządności w Kosowie (EULEX) do zacieśnienia współpracy z KFOR, aby zapobiec destabilizacji Kosowa przez zorganizowane grupy przestępcze, ugrupowania paramilitarne i inne destrukcyjne siły;

72. uznaje prawo Izraela do samoobrony, zapisane w prawie międzynarodowym i przez nie ograniczone, oraz podkreśla, że działania Izraela muszą zatem pozostawać w ścisłej zgodności z międzynarodowym prawem humanitarnym; ponownie wyraża zdecydowane poparcie UE dla prac Międzynarodowego Trybunału Karnego; podkreśla, że należy odróżnić naród palestyński i jego uzasadnione aspiracje, z jednej strony, od organizacji terrorystycznej Hamas i jej aktów terroru, z drugiej strony; postuluje, aby otworzyć kanały pomocy humanitarnej dla ludności cywilnej w Strefie Gazy oraz aby były one stale otwarte; przypomina o swoim niezachwianym poparciu dla wynegocjowanego rozwiązania dwupaństwowego w granicach z 1967 r., zgodnie z którym dwa suwerenne, demokratyczne państwa współistnieją obok siebie w pokoju i gwarantowanym bezpieczeństwie oraz pełnym poszanowaniu prawa międzynarodowego, przy czym Jerozolima jest stolicą obu państw; wzywa do dokładnego zbadania roli Iranu, Kataru i Rosji w finansowaniu i wspieraniu terroryzmu w regionie; zdecydowanie nie zgadza się i wyraża rozczarowanie niedawnymi oświadczeniami prezydenta Turcji, w których niesłusznie twierdził, że Hamas nie jest organizacją terrorystyczną;

73. popiera prace prowadzone obecnie przez unijną misję policyjną i praworządnościową na okupowanych terytoriach palestyńskich (EUPOL COPPS) oraz Misję UE ds. Szkolenia i Kontroli w Rafah we wspieraniu reformy sektora bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości oraz zintegrowanego zarządzania granicami przez władze palestyńskie; wyraża uznanie dla urzędników i personelu misji, którzy kontynuują pracę w niezwykle trudnych warunkach; wzywa ESDZ i państwa członkowskie do dokonania przeglądu mandatów obu misji i wzmocnienia ich przyszłej roli w świetle obecnej sytuacji i ich wyjątkowej pozycji, w której utrzymują dialog zarówno z Państwem Izrael, jak i Autonomią Palestyńską, w celu wzmocnienia wysiłków pokojowych UE;

74. z zadowoleniem przyjmuje wspólny komunikat w sprawie polityki UE w zakresie cyberobrony i wzywa państwa członkowskie do utrzymania zaangażowania i wdrożenia ambitnego, a zarazem realistycznego zestawu działań zaproponowanych przez Komisję, w tym wniosku dotyczącego aktu w sprawie cybersolidarności, w celu zwiększenia ich zdolności do wykrywania zagrożeń cyberbezpieczeństwa i cyberincydentów w UE i reagowania na nie, ale także do usprawnienia wymiany informacji i wspierania tworzenia wysokiej jakości danych wywiadowczych wraz z dedykowanymi platformami, zasobami i finansowaniem; zwraca uwagę, że wzajemna współpraca między państwami członkowskimi UE, a także z naszymi sojusznikami i partnerami na całym świecie, ma zasadnicze znaczenie dla naszego cyberbezpieczeństwa; apeluje o ostrożność przy udostępnianiu danych, które powinny być dostępne tylko dla partnerów wyznających te same wartości, przy czym kwestie zarządzania i infrastruktury należy powierzyć zaufanym firmom i dostawcom usług; zauważa w związku z tym, że wykorzystanie technologii Huawei w rozwoju sieci 5G poważnie osłabia cyberodporność Unii;

75. apeluje o wzmocnienie odporności instytucji UE i ich zdolności do przeciwdziałania cyberatakami, co jest ważną kwestią dotyczącą bezpieczeństwa, w szczególności przed wyborami europejskimi;

76. domaga się, aby Unia przedsięwzięła skuteczne środki w celu ochrony europejskiej infrastruktury krytycznej, cennych łańcuchów dostaw i instytucji demokratycznych przed zagrożeniami hybrydowymi; wzywa UE do wprowadzenia skutecznych systemów monitorowania i nadzoru infrastruktury krytycznej, np. rurociągów i przewodów światłowodowych, aby zapobiegać atakom i je szybko wykrywać;

77. z zadowoleniem przyjmuje ustalenia i wysokie ambicje związane z zaleceniami zaproponowanymi w nowej strategii kosmicznej UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; uważa, że bezpieczny i autonomiczny dostęp do przestrzeni kosmicznej jest kluczowym aspektem bezpieczeństwa i obrony UE, o czym świadczy jego znaczenie w wojnie Rosji przeciwko Ukrainie; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zawartą w strategii propozycję opracowywania corocznej niejawnej analizy zagrożeń kosmicznych;

78. przypomina o potrzebie zwiększenia wymiany danych wywiadowczych i informacji między państwami członkowskimi i instytucjami Unii, a także z Parlamentem, w celu poprawy orientacji sytuacyjnej, lepszego przewidywania zagrożeń dla bezpieczeństwa zbiorowego i przeciwdziałania im oraz zapewnienia merytorycznego wsparcia procesu formułowania strategii politycznych; podkreśla, że należy poprawić protokoły bezpieczeństwa służb pracujących nad danymi wywiadowczymi lub informacjami szczególnie chronionymi w UE; wzywa Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa i państwa członkowskie do wzmocnienia pojedynczej komórki analiz wywiadowczych (SIAC) i Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej (Satcen); ponownie wzywa do rozmieszczenia zdolności wywiadowczych we wszystkich misjach i operacjach w ramach WPBiO, które dostarczałyby informacji Centrum Analiz Wywiadowczych UE (INTCEN), EUMS oraz Komórcę Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych (CPCC); podkreśla znaczenie bezpiecznej komunikacji dla wiarygodnego wywiadu i z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz usprawnienia zasad i przepisów bezpieczeństwa w tym zakresie w celu lepszej ochrony informacji, infrastruktury i systemów łączności przed obcymi ingerencjami i atakami; wzywa państwa członkowskie, by wzmocniły Centrum Analiz Wywiadowczych UE będące skutecznym organem wymiany danych wywiadowczych w celu bezpiecznego dzielenia się danymi wywiadowczymi, formułowania wspólnej kultury strategicznej i dostarczania informacji strategicznych w celu lepszego przewidywania kryzysów w UE i poza nią oraz reagowania na nie;

Strategiczny kompas: „PARTNERSTWO”

79. wyraża głębokie zaniepokojenie trudną i poważną sytuacją w regionie Sahelu po licznych zamachach stanu, takich jak w Nigrze, Mali i Burkina Faso, ale również w Sudanie; ubolewa nad wojskowym zamachem stanu w Nigrze 26 lipca 2023 r. i apeluje o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie prezydenta Mohameda Bazouma i jego rodziny oraz wszystkich osób arbitralnie zatrzymanych, a także o wycofanie stawianych mu zarzutów; żąda natychmiastowego przywrócenia na stanowisko demokratycznie wybranego prezydenta Bazouma oraz przywrócenia porządku konstytucyjnego;

80. przypomina, że stabilna sytuacja regionu Sahelu ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo i stabilność Europy; podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie muszą ponownie ocenić swoją politykę wobec strategicznego regionu Sahelu i wyciągnąć wnioski z błędów popełnionych w przeszłości, zwłaszcza w odniesieniu do Rosji, ale również w odniesieniu do konieczności uwzględnienia całościowego podejścia do sposobu, w jaki polityka ta uwzględnia długoterminowe zmienne społeczne, gospodarcze i rozwojowe; w tym kontekście uważa, że konieczne jest zapewnienie odpowiednich zasobów partnerom afrykańskim; wzywa ESDZ i państwa członkowskie do dopilnowania, by ich polityka bezpieczeństwa uwzględniała aspekty regionalne i lokalne, w tym poprzez dialog z lokalną ludnością, społeczeństwem obywatelskim oraz demokratycznie wybranymi władzami i organizacjami regionalnymi tam, gdzie to możliwe, zgodnie z zasadą „afrykańskich rozwiązań dla afrykańskich problemów”; przyznaje, że różne misje międzynarodowe nie osiągnęły jeszcze swojego głównego celu, jakim jest trwały pokój w tym regionie; z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącego Komisji dotyczącą ponownej oceny strategii UE w sprawie regionu Sahelu; apeluje o jak najszybsze dokonanie tego przeglądu oraz o dalsze wzmocnienie statusu misji WPBiO w regionie;

81. zdecydowanie popiera decyzje podjęte przez ECOWAS i Unię Afrykańską w odpowiedzi na zamachy stanu i wzywa państwa członkowskie oraz ESDZ do zbadania, w jaki sposób skutecznie wspierać je w ich wysiłkach tam, gdzie to jest możliwe;

82. potępia obecność prywatnych firm wojskowych lub sponsorowanych przez państwa popleczników takich jak grupa Wagnera i Korpus Afrykański, które odegrały destabilizującą rolę w regionie Sahelu i wspierały różne represyjne reżimy, próbując zwiększyć wpływy Rosji w Afryce; uważa, że wszelkie zamachy stanu mają różne, wielowymiarowe przyczyny, które nie są identyczne w każdym kraju, a zatem wymagają starannego rozważenia; jest jednak zbulwersowany przejawami silnych nastrojów antyeuropejskich w niektórych krajach i wzywa państwa członkowskie i ESDZ, by rozważyły zintensyfikowanie bezpośrednich kontaktów międzyludzkich poprzez zacieśnienie dialogu z lokalną ludnością i władzami krajowymi, bardziej ukierunkowaną komunikację strategiczną w językach lokalnych w celu zrównoważenia negatywnych skutków oraz uczciwe zajęcie się, w stosownych przypadkach, kolonialną przeszłością;

83. zachęca ESDZ, aby kontynuowała postępy poczynione już przez szkoleniową misję wojskową Unii Europejskiej w Mozambiku (EUTM Mozambik) w reagowaniu na rosnące zagrożenie terrorystyczne w Cabo Delgado oraz w szkoleniu sił Mozambiku na miejscu; jest nadal zaniepokojony ryzykiem rozprzestrzenienia się tego zagrożenia w regionie; wzywa do podjęcia natychmiastowych działań w celu przyspieszenia dostaw nieśmiercionośnego sprzętu;

84. zwraca uwagę, że spośród pięciu misji szkoleniowych Unii (EUTM) i wojskowych misji partnerskich (EUMPM) w Afryce, trzy z nich (Republika Środkowoafrykańska, Mali, Niger) działają obecnie w zwolnionym tempie lub zostały oficjalnie zawieszono; zauważa również, że niektóre misje cywilne zapewniające pomoc wewnętrznym siłom bezpieczeństwa utknęły w martwym punkcie (EUCAP Sahel Mali), funkcjonują słabo (EUAM RCA) lub wycofują się (EUCAP Sahel Niger); podkreśla pilną potrzebę zapewnienia rozmieszczonemu personelowi dostępu do narzędzi, szkoleń, sprzętu i zasobów umożliwiających mu dostarczanie informacji i danych wywiadowczych UE i jej państwom członkowskim; uważa, że koncepcja towarzyszenia w misjach szkoleniowych pozostaje niezbędna, aby umożliwić europejskim doradcom jak najdokładniejszą weryfikację w terenie, czy programy szkoleniowe zostały właściwie wdrożone i czy są zgodne z potrzebami operacyjnymi lokalnych sił zbrojnych;

85. wzywa ponadto ESDZ i państwa członkowskie do dokładnego przeanalizowania mandatu wszystkich misji WPBiO w Afryce, w tym ich ewentualnego zakończenia w razie konieczności, aby zapewnić osiągalne cele końcowe i pośrednie dla każdej misji, biorąc pod uwagę obecny kontekst polityczny, a także do zbadania, czy misje te można ulepszyć, aby skuteczniej służyły nowej wielowymiarowej i dostosowanej strategii UE w Sahelu i Afryce jako część jej zintegrowanego podejścia;

86. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie inicjatywy UE w zakresie bezpieczeństwa i obrony na rzecz wsparcia państw Afryki Zachodniej w Zatoce Gwinejskiej, początkowo na okres dwóch lat, w ścisłej koordynacji z Wybrzeżem Kości Słoniowej, Ghaną, Togo i Beninem;

87. ubolewa nad ciągłym brakiem poparcia ze strony znacznej liczby krajów afrykańskich dla rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ potępiającej Rosję, wspierającej integralność terytorialną Ukrainy i wzywającej do pokoju;

88. z zadowoleniem przyjmuje aktualizację strategii morskiej UE i jej planu działania oraz zobowiązanie do wzmocnienia roli Unii jako podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo morskie na szczeblu międzynarodowym; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w przeglądzie tym uwzględniono wzmocnienie obecnych operacji morskich; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w aktualizacji zaproponowano rozważenie nowych morskich obszarów zainteresowania, w których można realizować koncepcję skoordynowanej obecności na morzu, na podstawie zdobytych doświadczeń w Zatoce Gwinejskiej i w północno-zachodniej części Oceanu Indyjskiego; wzywa państwa członkowskie do aktywnej współpracy i do wzmocnienia ich morskich możliwości wojskowych, by poprawić obecność i widoczność UE na Morzu Śródziemnym, Morzu Czarnym, Atlantyku, Indo-Pacyfiku i w światowym sektorze morskim, a także do skutecznego zwalczania zagrożeń i podejmowania wyzwań na Morzu Bałtyckim;

89. podkreśla, że należy zabezpieczyć region Morza Czarnego przez wsparcie w procesie rozminowywania wód morskich Ukrainy oraz zachęcić państwa członkowskie, aby oferowały szkolenia i ćwiczenia w tym zakresie, z naciskiem na rozwój zdolności przeciwdziałania minom morskim i ochrony krytycznej infrastruktury dna morskiego; podkreśla, że podobne technologie należy testować i stosować na innych morzach europejskich, na których problem niewybuchów i broni chemicznej zatopionej w poprzednim stuleciu już stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa, środowiska, zdrowia i gospodarki, np. na Morzu Bałtyckim, Adriatyckim i Północnym; wzywa Komisję, aby zwiększyła środki finansowe w celu sprostania temu rosnącemu wyzwaniu;

90. podkreśla, że w obliczu rosnących napięć geopolitycznych na morzu UE musi zagwarantować swobodę żeglugi i bezpieczeństwo linii morskich, statków i ich załóg oraz całej infrastruktury i musi też zwalczać nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy (NNN), a także skutecznie kontrolować zewnętrzne granice morskie, by zapobiegać nielegalnej działalności; podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy między UE i NATO w odniesieniu do bezpieczeństwa morskiego w celu uwzględnienia wszystkich kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w tej dziedzinie;

91. podkreśla, że biorąc pod uwagę rosnące napięcia geopolityczne na morzu, UE musi zapewnić skuteczne monitorowanie swoich zewnętrznych granic morskich, aby zapobiegać nielegalnym działaniom; wyraża ubolewanie, że pomimo ram środków ograniczających ustanowionych przez UE 11 listopada 2019 r. w odpowiedzi na nielegalne odwierty prowadzone przez Turcję we wschodniej części Morza Śródziemnego, są one kontynuowane;

92. z zadowoleniem przyjmuje głos Turcji potępiający rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ oraz jej zaangażowanie na rzecz suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy, ale jednocześnie ubolewa, że obchodzenie sankcji UE przez Turcję osłabia ich skuteczność, i w związku z tym wzywa Komisję do zbadania tej kwestii; ponawia apel do Turcji o dostosowanie się do sankcji UE wobec Rosji;

93. uznając Turcję za kraj o znaczeniu strategicznym, wyraża jednak ubolewanie z powodu stanowiska i polityki Turcji w niektórych dziedzinach będących przedmiotem zaniepokojenia UE i jej sąsiadów, co zagraża pokojowi, bezpieczeństwu i stabilności w regionie; stanowczo potępia nielegalne działania Turcji, takie jak ciągłe naruszanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 550(1984) i 789(1992), w których wzywa się Turcję do przekazania obszaru Waroszy jego prawowitym mieszkańcom pod tymczasową administracją ONZ, a także niedawne ataki na siły pokojowe ONZ w strefie buforowej w pobliżu dwuwspólnotowej wioski Pyła/Pile; potępia apel tureckiego prezydenta Recepta Tayyipa Erdogana do społeczności międzynarodowej o uznanie secesjonistycznego podmiotu na okupowanym Cyprze, co oznaczałoby odrzucenie odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ wzywających do utworzenia federacji dwuwspólnotowej i dwustrefowej z jedną międzynarodową osobowością prawną, jedną suwerennością, jednym obywatelstwem i równością polityczną, która jest również zgodna z dorobkiem prawnym UE;

94. ubolewa nad faktem, że chociaż podjęto wysiłki na rzecz deeskalacji, Turcja kontynuuje swoje jednostronne prowokacyjne działania i nie przestrzega rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie embarga na broń dla Libii w odniesieniu do operacji IRINI, co stanowi naruszenie prawa międzynarodowego, w tym UNCLOS, i suwerennych praw państw członkowskich UE, w szczególności Grecji i Cypru, we wschodniej części Morza Śródziemnego; z zadowoleniem przyjmuje niedawną wspólną deklarację przywódców Turcji i Grecji na temat utrzymywania stosunków dobrosąsiedzkich, nawiązania komunikacji, zmniejszenia napięć poprzez budowanie zaufania wobec sił zbrojnych, zwiększenia wymiany handlowej i podjęcia działań na rzecz rozwiązania problemów na Morzu Egejskim; zauważa, że Turcja jest coraz bardziej obecna na obszarach, w których UE ma kluczowe interesy w zakresie bezpieczeństwa oraz misje w dziedzinie WPBiO, i wzywa Turcję do powstrzymania się od podważania interesów i misji UE na tych obszarach; ponownie potępia podpisanie protokołów ustaleń między Turcją a Libią w sprawie wszechstronnej współpracy w zakresie bezpieczeństwa i współpracy wojskowej oraz w sprawie wyznaczenia stref morskich, które to protokoły są ze sobą powiązane i stanowią wyraźne naruszenie prawa międzynarodowego, odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ i suwerennych praw państw członkowskich UE;

95. podkreśla, że pilnie niezbędne jest znaczne zwiększenie inwestycji w kontrolę i nierozprzestrzenianie zbrojeń oraz rozbrojenie na szczeblu regionalnym i światowym, w szczególności poprzez przyjęcie wielostronnego podejścia; podkreśla potrzebę większej przejrzystości i konwergencji na szczeblu krajowym i europejskim w zakresie wywozu broni; wzywa państwa członkowskie do pełnego przestrzegania wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określającego wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego, zmienionej decyzją Rady (WPZiB) 2019/1560; uznaje kompetencje państw członkowskich w zakresie ich polityki zamówień publicznych na potrzeby obronności;

96. potwierdza pełne poparcie dla zaangażowania UE i jej państw członkowskich na rzecz Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, który stanowi podstawę systemu nierozprzestrzeniania broni jądrowej i rozbrojenia; kładzie nacisk na potrzebę zadbania o to, by UE odgrywała istotną i konstruktywną rolę w rozwijaniu i wzmacnianiu ogólnoświatowych oraz opartych na zasadach działań na rzecz nierozprzestrzeniania broni, a także struktury kontroli zbrojeń i rozbrojenia;

97. podkreśla, że UE musi dalej rozwijać swoje zdolności we wszystkich dziedzinach, aby chronić suwerenność wszystkich państw członkowskich, lecz również utorować drogę do przeniesienia obciążeń w perspektywie długoterminowej, gdy UE przejmie większą odpowiedzialność za swoją obronę, a jednocześnie zacieśniać współpracę w zakresie bezpieczeństwa z NATO i partnerami o zbieżnych poglądach na całym świecie; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Forum Schumana na rzecz Bezpieczeństwa i Obrony jako platformy wymiany między partnerami opartej na równości i wzajemnym uznaniu;

98. z całą mocą podkreśla znaczenie sojuszu UE–USA, który opiera się na wspólnych wartościach: demokracji, wolności i praworządności; docenia zdecydowane zaangażowanie Stanów Zjednoczonych na rzecz obrony terytorialnej Europy, zwłaszcza w świetle rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, która zagraża całemu kontynentowi; z dużym zadowoleniem przyjmuje zacieśnienie partnerstwa ze Stanami Zjednoczonymi, zwłaszcza podpisanie w kwietniu 2023 r. porozumienia administracyjnego między Europejską Agencją Obrony (EDA) a Departamentem Obrony Stanów Zjednoczonych Ameryki, rozmowy UE–USA na temat bezpieczeństwa i obrony, a także Chin; wzywa UE do kontynuowania aktywnej współpracy z USA w ramach strategicznego dialogu UE–USA na temat bezpieczeństwa i obrony, obejmującego takie obszary jak wzajemne inicjatywy w zakresie bezpieczeństwa i obrony, rozbrojenie i nieproliferaacja, wpływ technologii przełomowych, zmiana klimatu, zagrożenia hybrydowe, cyberobrona, mobilność wojskowa, zarządzanie kryzysowe oraz stosunki ze strategicznymi konkurentami;

99. zwraca uwagę na znaczenie ściślejszej współpracy w dziedzinie produkcji i zamówień produktów obronnych, polegającej również na jednakowym dostępie gałęzi przemysłu obronnego do rynku; z zadowoleniem przyjmuje zatem dążenie przez UE do poprawy własnych zdolności obronnych i przejścia większej odpowiedzialności za własną obronność;

100. ponawia apel o zinstytucjonalizowaną współpracę w zakresie bezpieczeństwa i obrony ze Zjednoczonym Królestwem, obejmującą ściślejszą współpracę w zakresie wymiany informacji, mobilności wojskowej, wzajemnych inicjatyw w zakresie bezpieczeństwa i obrony, zarządzania kryzysowego, cyberbezpieczeństwa, zagrożeń hybrydowych, zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencjami w informacje oraz naszych stosunków ze wspólnymi konkurentami strategicznymi; zachęca Zjednoczone Królestwo do poważnego zaangażowania się wraz z UE w kontekście pilnych wyzwań strategicznych; zachęca Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do zaproszenia Zjednoczonego Królestwa na nieformalne posiedzenia Rady z udziałem ministrów spraw zagranicznych (i obrony) w celu wymiany poglądów na temat kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, a jednocześnie do pełnej ochrony autonomii decyzyjnej UE;

101. podkreśla znaczenie partnerskiego wymiaru Strategicznego kompasu we wzmacnianiu współpracy między UE a jej sojusznikami i partnerami o zbieżnych poglądach na całym świecie w celu przeciwdziałania zagranicznym strategiom mającym na celu osłabienie UE i destabilizację międzynarodowego porządku opartego na zasadach; z zadowoleniem przyjmuje długo oczekiwaną trzecią wspólną deklarację w sprawie współpracy UE–NATO, w której potwierdzono, że UE i NATO są kluczowymi partnerami dzielącymi te same wartości i strategiczne interesy oraz współpracującymi na zasadzie komplementarności w celu zapewnienia sojusznikom NATO korzyści z silnego europejskiego filaru NATO; wzywa w szczególności do zapewnienia synergii i spójności między koncepcją strategiczną NATO a Strategicznym kompasem UE, zwłaszcza w obszarach przeciwdziałania rosyjskiej agresji, mobilności wojskowej, wojnie hybrydowej i cyberwojnie, w tym kampaniom dotyczącym zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje, bezpieczeństwa morskiego na świecie i zwalczania tradycyjnych zagrożeń, takich jak terroryzm, oraz zapewniania wsparcia partnerom;

102. z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie Finlandii do NATO; wyraża głębokie ubolewanie z powodu opóźnienia ratyfikacji przystąpienia Szwecji do NATO; w tym kontekście potępia ponadto próby podważania swobód demokratycznych w państwach członkowskich UE poprzez instrumentalizację udzielenia zgody na przystąpienie Szwecji do NATO; ; z zadowoleniem przyjmuje zatem znaczne opóźnienie decyzję Turcji i Węgier o ratyfikacji członkostwa Szwecji w NATO; nalega, by władze tureckie wywiązały się z obietnicy bardziej konstruktywnego partnerstwa w NATO, w tym również w regionie wschodniej części Morza Śródziemnego;

103. z zadowoleniem przyjmuje wspólny komunikat w sprawie Planu działania na rzecz mobilności wojskowej 2.0 i uważa, że przyczyni się on w istotny sposób do wzmocnienia bezpieczeństwa europejskiego, jak uznano w Strategicznym Kompasie; zwraca uwagę na przyspieszone przyjęcie projektów infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania w następstwie rosyjskiej agresji na Ukrainę; przypomina, jak ważne jest zapewnienie wystarczającej dostępności środków finansowych, które pozwolą kontynuować realizację projektów w nadchodzących latach;

104. podkreśla znaczenie rozwijania dialogu w zakresie bezpieczeństwa i obrony z partnerami na całym świecie, w szczególności na Bałkanach Zachodnich, w ramach Partnerstwa Wschodniego, ale także z kluczowymi partnerami na strategicznych obszarach morskich, takich jak te rozciągające się od południowego sąsiedztwa, regionu Indo-Pacyfiku i wschodnich wybrzeży Afryki, aż po południowy Pacyfik i od Arktyki po Daleki Wschód; wzywa do zacieśnienia współpracy wojskowo-obronnej z krajami w bezpośrednim sąsiedztwie Europy dzięki wzmocnieniu wymiaru bezpieczeństwa i pogłębieniu dialogu na temat polityki bezpieczeństwa i obrony; ponawia apel o ściślejszą współpracę z organizacjami międzynarodowymi, takimi jak m.in. ONZ, Unia Afrykańska i jej misje pokojowe we wspólnych obszarach działań oraz OBWE, w dziedzinie bezpieczeństwa;

105. przyznaje, że region Arktyki ma istotne znaczenie strategiczne i geopolityczne ze względu na nowe szlaki morskie, bogate zasoby naturalne i możliwości rozwoju gospodarczego wynikające z globalnego ocieplenia, a jednocześnie jest coraz bardziej kwestionowany; uważa za niepokojący wzrost aktywności i zainteresowania reżimów autorytarnych, w tym Rosji i Chin, Arktyką; podkreśla znaczenie zachowania bezpieczeństwa, stabilności i współpracy w Arktyce; zwraca uwagę, że region ten musi pozostać wolny od napięć militarnych i eksploatacji zasobów naturalnych, przy jednoczesnym poszanowaniu praw rdzennej ludności; przypomina o potrzebie włączenia polityki UE wobec Arktyki do WPBiO i zaangażowania się w skuteczną współpracę z NATO; wzywa do regularnego poruszania kwestii Arktyki na posiedzeniach Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa oraz Rady;

106. zdecydowanie potępia liczne próby raketowe przeprowadzone przez Koreę Północną w 2023 r.; podkreśla szczególną odpowiedzialność Chin i Rosji w odniesieniu do Korei Północnej i wzywa je do wykorzystania swoich wpływów, aby zapobiec dalszej eskalacji; wyraża głębokie zaniepokojenie niedawnym spotkaniem przywódców Korei Północnej i Rosji; zdecydowanie potępia dostawy północnokoreańskiej broni i pocisków balistycznych do Rosji, które są wykorzystywane w wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie, a także zauważa, że poprzez wzmocnioną współpracę wojskową Rosja narusza sankcje i rezolucje ONZ dotyczące Korei Północnej; zdecydowanie potępia Iran za dostarczanie Rosji dronów i pocisków do wykorzystania w jej wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie i podkreśla, że w odniesieniu do Iranu należy podjąć dalsze międzynarodowe działania w ścisłej współpracy z naszymi partnerami;

Rola Parlamentu Europejskiego

107. wzywa do wzmocnienia demokracji parlamentarnej i usprawnienia kontroli krajów partnerskich spoza UE poprzez dialog parlamentarny w kwestiach bezpieczeństwa i obrony oraz poprzez budowanie odporności parlamentów na zagrożenia hybrydowe, w tym cyberataki i zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informację;

108. zwraca uwagę, że niedawny wzrost wydatków na strategię polityczne i programy w dziedzinie obronności na szczeblu UE i poszczególnych państw członkowskich ma szczególne znaczenie dla europejskiej obronności i bezpieczeństwa, odzwierciedla potrzeby obecnego kontekstu bezpieczeństwa i wskazuje na ewolucję obronności jako prawdziwej dziedziny polityki UE wymagającej pełnej kontroli parlamentarnej i rozliczalności w celu zapewnienia, aby te programy i polityki w jak najskuteczniejszy sposób przyczyniały się do osiągnięcia strategicznych celów UE oraz do ochrony europejskich interesów bezpieczeństwa i obrony; w związku z tym ponownie domaga się przyjęcia aktów delegowanych dotyczących programów prac w ramach finansowanych z budżetu UE programów dotyczących przemysłu obronnego; zdecydowanie ponawia swój apel o ustanowienie pełnoprawnej Komisji Parlamentu Europejskiego ds. Bezpieczeństwa i Obrony i powierzenie jej pełnych obowiązków legislacyjnych i budżetowych w sprawach związanych z europejską obronnością, w tym środków umożliwiających wzmocnienie EDTIB, pod warunkiem że komisja ta będzie odgrywać czołową rolę w zakresie powstającego dorobku prawnego UE w dziedzinie obronności, obejmującego kontrolę, prawodawstwo i obowiązki budżetowe;

109. podkreśla w odniesieniu do udanej współpracy przy opracowywaniu regulacji dotyczących EDIRPA między Podkomisją Bezpieczeństwa i Obrony a Komisją Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, że do czasu ustanowienia pełnoprawnej komisji należy włączyć tę podkomisję do wszystkich procedur ustawodawczych mających istotne skutki dla europejskiej obronności;

110. wzywa ESDZ do regularnego składania Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony wyczerpujących sprawozdań z realizacji Strategicznego kompasu;

111. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, Wiceprzewodniczącemu Komisji / Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, przewodniczącej Komisji i właściwym członkom Komisji, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, Sekretarzowi Generalnemu NATO, przewodniczącemu Zgromadzenia Parlamentarnego NATO, agencjom UE działającym w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.
